

Bijbelstudie 1 Is te merken wie jij dient?

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Esther 2: 8-11, 15 en 17

Met deze verzen heb je de kern te pakken. Mondeling kun je dan de inleiding doen en het geheel aan elkaar praten. Bijvoorbeeld zo:

- Jij weet al dat Esther als koningin gekozen wordt. Dat gaan we straks ook lezen in dit hoofdstuk.
- Stel de vraag: Wie van jullie weet waarom er een nieuwe koning moet komen?
Of zelf vertellen:
 - Koning Ahasveros heeft zijn vrouw, koningin Vasthi, weggestuurd. Tijdens een groot feest wilde zij niet komen om zichzelf aan een grote groep mannen te laten zien. De adviseurs van de koning zeiden toen dat de koning haar maar weg moest sturen, anders zouden straks alle vrouwen ongehoorzaam worden aan hun mannen.
Dat is natuurlijk een heel overdreven reactie.
 - Na een tijdje, als de boosheid van koning Ahasveros wat gestild is, gaat hij zijn vrouw toch wel missen. Weer worden de adviseurs geroepen. Zij hebben wel goede raad: gewoon op zoek naar mooie jonge vrouwen in zijn rijk. Dan kan de koning daar een nieuwe vrouw uit kiezen.
 - Ze gaan dus op zoek naar mooie jonge vrouwen. En die moeten mee, ze hebben geen keuze...
- Daar beginnen we met lezen. Lees zelf of geef iemand een beurt om vers 8-11 te lezen.
- Vertel wat er met de meisjes/vrouwen gebeurt, vers 12. Een lange schoonheidsbehandeling. En na een jaar om de beurt naar de koning. En daarna naar het tweede vrouwenhuis, waar de bijvrouwen van de koning wonen.
- En dan is het de beurt van Esther. Geef een beurt om vers 15 en 17 te lezen.
- Je begrijpt wel dat dat een groot feest wordt als er een nieuwe koningin komt. Een feest in het paleis met alle medewerkers, voor de regering, voor het land.
- Wie is de nieuwe koningin? Daar is natuurlijk iedereen nieuwsgierig naar. Maar er is wel iets wat ze niet weten: lees maar mee in vers 20. Straks praten we hier nog over door.

Doel

De kinderen...

1. *weten* dat God Zijn volk beschermt ondanks hun zonden van nalatigheid
2. *beseffen* dat het niet uitkomen voor de Naam van God een zonde is
3. *kunnen* en durven in hun dagelijks leven uit te komen voor Gods Naam

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

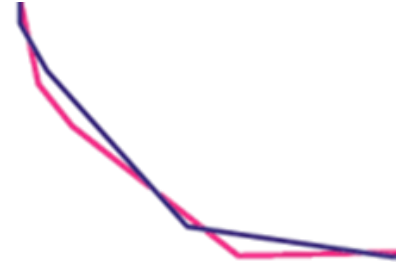
We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de kinderen met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 9:1	Ik zal met al mijn hart de Heer'
Psalm 86:6	Leer mij naar Uw wil te hand'len
Tien Geboden:9	Och, of wij Uw geboën volbrachten

Zangbundel	Heere der heren, Koning der koningen
Zangbundel	Neem mijn leven, laat het Heer
Zangbundel	Laten de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart...
Zangbundel	'k Stel mijn vertrouwen op de Heer' mijn God

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vr/a 32 Waarom wordt jij een christen genaamd?
Esther verzwijgt haar joodse afkomst. En jij? Ben jij een christen?
Wanneer ben je eigenlijk een christen? Volgens HC: als je het eigendom van Christus bent. En omdat je dat bent, wil je Zijn Naam belijden, jezelf/je leven/je tijd aan Hem geven.
Ben jij een christen? En is dat te merken? Waaraan? Of moet je zeggen dat jouw gedrag helemaal niet zo christelijk is?

Exegese Esther 1 en 2:1-18

Esther 1

Vers 1-4

Deze verzen vormen een inleiding op het boek Esther als geheel en hoofdstuk 1 in het bijzonder. De context van het verhaal wordt weergegeven. Ahasveros is de Hebreeuwse naam voor de Perzische koning Xerxes I. Hij regeerde van 485 tot 465 voor Christus over een gebied dat zich uitstreckte van India tot Ethiopië. Dit gebied was waarschijnlijk onderverdeeld in 127 districten.

Ahasveros regeerde vanaf zijn troon in de burcht Susan. Deze burcht wordt ook in Nehemia 1 genoemd. In zijn derde regeringsjaar (483 v. Chr.) organiseert hij een groot feest. Hiervoor zijn 'al zijn vorsten en zijn knechten' uitgenodigd. De vorsten worden in drie groepen aangeduid: de machthebbers uit het centrale gebied van het rijk: Perzië en Medië, voorname mensen en de districtsbestuurders. De koning geeft een feest van 180 dagen oftewel 6 maanden. Het is niet ondenkbaar dat tijdens dit feest ook vergaderd is over belangrijke rijksonderwerpen. Tijdens dit lange feest toont de koning de rijkdom en de heerlijkheid van zijn rijk. Hij toont zijn eigen macht!

Vers 5

Na het eerste feest, of als afsluiting van het eerste feest, volgt er nog een feest. Voor dit feest is de hele bevolking, rijk en arm, jong en oud, van Susan uitgenodigd. Zoals in vers 9 blijkt, vieren de mannen en vrouwen gescheiden feest. Het feest van de mannen vindt plaats in de paleistuin.

Vers 6-8

Vers 6 tekent de rijkdom van het feest. 'Behangsel' in verschillende kleuren wijst op gordijnen die door middel van zilveren ringen aan marmeren zuilen waren gehangen. Het vervolg van het vers wijst op de overweldigende rijkdom van het feest. De koninklijke wijn, dat is dus niet de minste, werd geschonken in gouden bekers die geen van allen dezelfde vorm hadden. Aan de hoeveelheid geschonken wijn is geen grens gesteld. Eenieder is vrij om zoveel te drinken als hij wil. Dit benadrukt het uitzonderlijke van het feest.

Vers 9

Tegelijk met de koning organiseert koningin Vasthi een feestmaaltijd voor de vrouwen uit Susan. In tegenstelling tot Ahasveros is Vasthi niet bekend uit buiten-Bijbelse bronnen.

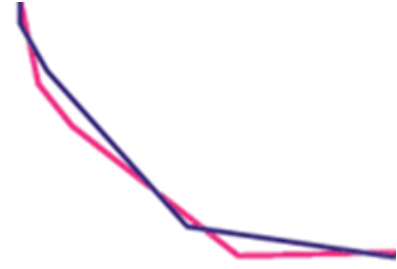
Vers 10-11

Op de zevende dag van het feest beveelt de beschonken koning aan zijn belangrijkste kamerlingen om de koningin te halen. De bedoeling hiervan is om de koningin aan het volk te laten zien. Nadrukkelijk wordt vermeld dat Vasthi een bijzonder mooie vrouw is. Deze schoonheid wordt door het dragen van de kroon nog eens benadrukt.

Vers 12

Vasthi weigert echter botweg. Wil ze zich niet blootstellen aan de vernederende inspectie door een groep halfdronken feestgangers? We weten het niet, er wordt geen reden voor deze weigering genoemd. De reactie van

de koning is duidelijk. Hij is boos en verbolgen. Ten overstaan van heel het volk is hij beledigd door zijn vrouw. Het hoogtepunt van het feest is een anticlimax geworden.

Vers 13-15

De koning straft niet direct. Hij roept de raad in van zeven wijze mannen. Wat moet met Vasthi gedaan worden nu ze het bevel van de koning heeft geweigerd? Deze mannen zijn kenners van het recht en van de wet. Het kennen van de tijd duidt op kennis van de (rechts)historie.

Dit rechtscollege wordt gevormd door de meest vooraanstaande adviseurs van de koning (die het aangezicht des konings zagen). Het is de tweede keer dat de koning zijn dienaren nodig heeft in dit gedeelte (vs. 7, 11). Hij kan niet zonder hen. Dit wijst erop dat de koning zich makkelijk laat leiden en manipuleren door zijn adviseurs. Deze zwakheid van de koning wordt later door Haman uitgebuit.

Vers 16-18

Eén van de wijzen, Memuchan, neemt het woord. Hij wijst erop dat niet alleen de koning is beledigd, maar ook alle vorsten (alle aanwezigen) op het feest. Niet alleen de vorsten, maar ook alle inwoners van de verschillende districten zijn beledigd! Van een privé-probleem wordt het een rijksprobleem. Wanneer vrouwen immers dit weigeren van de koningin zullen vernemen, zullen zij hun eigen mannen gaan verachten. Het gerucht zal snel de ronde doen, want ook de vrouwen waren op het feest aanwezig. Er zal zowel verachting (van de vrouwen tegen de mannen) als toorn (van de mannen tegen de vrouwen) ontstaan.

Vers 19-20

In dit gedeelte volgt het advies van Memuchan. Doordat hij van het probleem van de koning een rijksprobleem heeft gemaakt, is het mogelijk een rijkswet uit te vaardigen. Dit moet een wet van Perzen en Meden zijn, een onherroepelijke wet (denk aan Daniel 6:9, 13). De opbouw van het rechtsvonnis is als volgt: Vasthi moest komen, zij kwam niet en mag dus nu niet meer komen.

Door het afzetten van de koningin ontstaat een lege positie. Die moet opgevuld worden door een vrouw die beter is dan Vasthi. Daarnaast zal dit koninklijke bevel er zorg voor dragen dat alle vrouwen weer eer aan hun mannen zullen bewijzen. Omdat de koning niet in staat is zijn vrouw in toom te houden, wordt een wet uitgevaardigd die voor het hele rijk geldt!

Vers 21-22

De koning kan zich vinden in het voorstel van Memuchan. Hij keurt het voorstel goed.

De vorsten stemmen ermee in (iets anders konden ze waarschijnlijk niet). Vervolgens zendt Memuchan brieven naar alle districten, in de eigen districtstaal. Elke man moet heer in zijn huis zijn en in de taal van zijn volk spreken. Dit laatste kan erop wijzen dat de man zijn taal niet moet aanpassen aan de taal van zijn vrouw, wanneer die een andere taal spreekt. Een vorm van heerschappij.

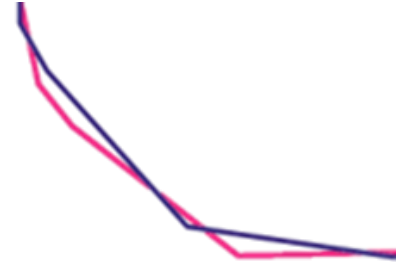
Dit vormt de anticlimax van het grootse feest van koning Ahasveros. Een zekere ironie is wel te bespeuren in dit hoofdstuk. De Perzische vorst Ahasveros toont eerst de omvang en rijkdom van zijn koninkrijk, maar hij heeft een rijkswet nodig om in zijn eigen huis de baas te zijn!

Esther 2

Vers 1-4

Het begin van dit gedeelte sluit aan bij Esther 1. Ahasveros denkt terug aan wat er gebeurd is, daarbij denkt hij aan Vasthi en wat over haar besloten is (Ahasveros is de Hebreeuwse naam voor de Perzische koning Xerxes I. Hij regeerde van 485 tot 465 voor Christus). De dienaren van de koning bemerken dit piekeren. Zij geven, ongevroegd, het advies dat voor de koning knappe jonge vrouwen moeten worden gezocht. De koning dient hiervoor speciale beampten aan te stellen die door het hele land op zoek gaan naar deze vrouwen. De vrouwen die aan het oog van de beampten voldoen, moeten in het vrouwenhuis van de burcht Susan worden verzameld (vanuit de burcht of vesting Susan regeerde de Perzische koning, zie ook Nehemia 1). In het vrouwenhuis komen ze onder het opzicht van de kamerling Hegai, hij beheert het harem van de koning. Hegai zal dan ook een eunuch geweest zijn (een gesnedene, vgl. Jesaja 56:3, 4). In het vrouwenhuis zullen de jonge vrouwen een schoonheidsbehandeling ondergaan (men geve haar versierselen). De vrouw die de koning verkiest, zal in de stad van Vasthi wonen. De

koning neemt dit uitgebreide advies over.

Vers 5-7

In deze verzen worden twee nieuwe figuren geïntroduceerd. Mordechai woont in de vesting Susan, hij is een Jood uit de stam van Benjamin. Jaïr is de zoon van Manasse (Deuteronomium 3:14), Simeï is degene die koning David vloekt op zijn vlucht voor Saul (2 Samuel 16:5 ev.) en Kis is de vader van Saul (1 Samuel 9:1). Jemini wijst op de stam van Benjamin (zie 1 Samuel 9:1). Mordechai is in 597 v. Chr. onder koning Jechonia uit Jeruzalem weggevoerd. Deze Mordechai voedt zijn nichtje Hadassa op. Zij is wees geworden en Mordechai heeft haar als dochter geadopteerd. Ze is de dochter van Abichail (zie vs. 15), de broer van Mordechai. Ze is jong en knap van verschijning.

Vers 8-9

Ook Esther wordt meegenomen naar het paleis en onder het opzicht van Hegai gesteld. Ze valt direct op door haar schoonheid en heeft bijzonder de sympathie van Hegai. Ze krijgt een voorkeursbehandeling. Dat betekent: de beste schoonheidsbehandeling, de zeven mooiste dienaressen en overplaatsing naar de mooiste vertrekken van het huis van de vrouwen. Deze voorkeursbehandeling doet denken aan de behandeling van Daniël en zijn vrienden aan het hof van Nebukadnezar (Daniel 1:4). Een opvallend aspect in vergelijking met de geschiedenis van Daniël is het ontbreken van Gods genade en het geloofsvertrouwen. Het feit dat Esther bijvoorbeeld heidens voedsel nuttigt, heeft de Joodse traditie al veel hoofdbrekens bezorgd.

Vers 10-11

Eén ding kan het koninginnenschap van Esther echter in de weg staan: dat is haar afkomst. Ze heeft die op bevel van Mordechai dan ook verzwegen. Wat eveneens een reden kan zijn voor dit verzwijgen, is dat Mordechai niet wil dat de familierelatie tussen hem en Esther openbaar wordt. Mordechai wandelt elke dag langs het vrouwenhuis om te informeren naar de welstand van Esther. Daarnaast wil hij weten wat er met Esther zal gebeuren.

Vers 12-14

In dit gedeelte volgt de beschrijving van de procedure die doorlopen wordt om tot vrouw van de koning te worden. Elke vrouw werd twaalf maanden lang cosmetisch behandeld, zes maanden met mirreolie en zes maanden met verschillende balsemingen. Voordat ze naar de koning ging, ontving elk meisje wat ze wilde om een zo goed mogelijke indruk op de koning te maken.

Vervolgens ging zij 's avonds uit het huis van de vrouwen naar het paleis van de koning. Hier bracht zij de nacht door met de koning. Wanneer dit de koning niet uitmuntend beviel, vertrok het meisje 's ochtends. Nu naar het huis van de bijvrouwen dat onder het opzicht van Saäsgaz stond, eveneens een eunuch. Dit betekende dat het meisje niet meer tot de koning zou komen, tenzij dat de koning haar bij name zou roepen. Dit betekent dat de koning door het nachtelijke verkeer bepaalde wie tot zijn vrouw zou worden.

Vers 15-16

Nu komt het moment dat ook Esther tot de koning zal gaan. In tegenstelling tot de andere meisjes kiest Esther niet zelf wat ze meeneemt naar de koning. Ze laat zich adviseren en leiden door Hegai. Dit wijst erop dat ze goede kans maakte om vrouw van de koning te worden. Ook wordt vermeld dat ze genade vond in de ogen van allen die haar zagen. Ze moet er dus uitzonderlijk mooi uitgezien hebben. In de maand Tebeth (december/januari), de tiende maand van het zevende regeringsjaar van Ahasveros, gaat Esther tot de koning. Dat is in 479 v. Chr., vier jaar na het afzetten van Vasthi.

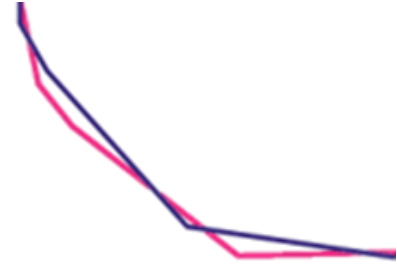
Vers 17

De koning twijfelt geen moment als Esther bij hem komt. Twee keer wordt vermeld dat Esther in de gunst van de koning valt. Hij bemint haar boven alle andere vrouwen en zij krijgt genade en gunst van de koning. Hij zet haar de koninklijke kroon op het hoofd en maakt haar koningin in de plaats van Vasthi.

Vers 18

De koning richt opnieuw een groot feest aan, dit keer niet om zijn eigen heerlijkheid te tonen, maar ter ere van Esther. Opnieuw zijn de vorsten en dienaren van de koning uitgenodigd, evenals in Esther 1:3. Daarnaast geeft de koning de districten rust, dat is waarschijnlijk vrijstelling van belasting. Naast deze vrijstelling van belasting schenkt

de koning ook grote geschenken aan zijn volk.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat God trouw is, ondanks onze ontrouw. Hij laat Zijn volk niet los, ook niet als ze zo vaak vergeten om voor en met de Heere te leven.
- Belijden dat we zo vaak vergeten of niet durven uit te komen voor God, dat we het liefst 'zonder God' leven.
- Bidden of God met Zijn Heilige Geest onze harten levend maakt of verlevendigt om in ons leven te laten zien en te laten merken dat wij de Heere willen dienen, met Hem willen leven.

Intro voorafgaand aan Bijbelstudie of vertelling

Je staat in de rij bij de kassa. Achter jou staat een grote man, gespierd, tatoeages op zijn arm. Hij vindt het blijkbaar te lang duren, zucht hoorbaar en vloekt zachtjes.

Wat vind jij daarvan?

Wat doe je?

Hoe kun je laten merken dat met een vloek de Heere verdriet wordt gedaan? Is dat moeilijk of makkelijk?

Er zijn redenen waarom mensen niet laten merken dat ze christen zijn. Wat voor reden bijvoorbeeld?

Schaamte / onverschilligheid / gevaar in verband met vervolging / ...

Vandaag gaat het Bijbelverhaal / de Bijbelstudie ook over het niet zeggen van wie je bent. En dat kan grote gevolgen hebben...

Vertelschets

Beginzin

'Moet ik mee? Mee naar het paleis van de koning?' Ja, geen keuze. Daar sta je dan, in het grote tempelcomplex van de burcht Susan, de hoofdstad van het Perzische Rijk. Daar, vanuit Susan, had je een prachtig uitzicht op de andere steden van het rijk.

Wat veel mooie meiden en jonge vrouwen zijn er verzameld. De knechten van de koning hebben hun werk goed gedaan, zou je zeggen. Als ik zo kijk, moeten er hier wel 400 jonge vrouwen bij elkaar verzameld zijn. *(dit aantal zegt geschiedschrijver Flavius Josefus)* En hier moet de koning dus uit gaan kiezen...

Aanleiding en zoektocht

- Ja, want dat is de bedoeling. De koning zoekt een nieuwe koningin. Waarom eigenlijk?
- Koning Ahasveros heeft zijn vrouw weggestuurd. -> kort iets vertellen over de aanleiding daarvoor en het advies van zijn adviseurs.
- Toen de boosheid van de koning was gezakt, miste hij toch wel de koningin. Ook daar hebben de adviseurs wel een oplossing voor: laten we mooie jonge meiden/vrouwen opzoeken. Dan kunt u daar een nieuwe koningin uit zoeken.
- En daarom lopen ze hier nu, op het grote plein van de burcht Susan. Ze gaan mee naar het vrouwenverblijf. De man Hegai is degene die daar alles regelt en in de gaten houdt en zorgt dat het goed gaat met de vrouwen.
- Ze worden jonkvrouwen. Ze krijgen mooie kleding, oorbellen en andere mooie sieraden, heerlijk ruikende parfums, oliën, allerlei zalf enzovoort.
- Ook Esther is erbij. Ook bij haar in huis kwamen de knechten van de koning. Ook zij heeft geen keuze. Uitleg wie Esther is: geen vader en moeder meer. Ze wordt opgevoed door en woont bij haar neef Mordechai. De vader van Esther was een broer van Mordechai. Toen Esther wees werd, heeft haar neef Mordechai haar bij zich in huis genomen. Ze zijn jood. En verder lezen we in de Bijbel dat Esther er mooi uitzag: schoon van gedaante en schoon van aangezicht.
- Dat is wat: meegenomen worden.... Weg uit je vertrouwde omgeving. Ook voor Mordechai zal het niet makkelijk geweest zijn. Maar hij moet haar laten gaan. 'Maar, Esther, je weet het hè, niet vertellen! Niet

vertellen dat je joods bent.'

Verblijf in het vrouwenhuis

- Ook Esther wordt dus in het vrouwenhuis bij Hegai geplaatst.
- Alle vrouwen krijgen een grote schoonheidsbehandeling. Zes maanden lang wordt hun huid behandeld met mirreolie. Nou, dan gaat al het eelt er wel af. De huid wordt zacht en stralend. En na die zes maanden komen er nog zes maanden met allerlei kruiden en specerijen, luxe zalven enzovoort. Steeds wordt er gekeken welke kleding mooi staat, welke sieraden daarbij passen. Wat een ander leven hebben deze jonkvrouwen gekregen!
- Al snel valt Esther op bij Hegai. Wat is zij een mooie jonge vrouw, wat een fijne meid. Ze krijgt een voorkeursbehandeling. Nóg betere olie, nóg betere zalf. Ze krijgt een mooiere kamer, in een luxer gedeelte van het vrouwenhuis. En daarbij: zeven meisjes die er speciaal zijn om voor haar te zorgen en dingen voor haar te doen.
- Wat Hegai niet weet en wat de andere vrouwen niet weten, is dat Esther jood is. Het wordt in de Bijbel twee keer in dit hoofdstuk gezegd. Ze verzwijgt haar afkomst.
Maar dan zou je zeggen, dan merken anderen het toch? Want als Esther joods is, mag ze wel rund of schaap of hertenvlees eten, maar geen vlees van een varken, een paard of een lekker stukje haas. En is de wijn die geschonken is wel koosjer? En de kaas, die mag alleen gegeten worden als de kaas door een jood is gemaakt. Hoe moet dat als Esther niet vertelt dat ze joods is? Blijkbaar heeft ze gewoon van alles meegegeten en meegedronken. En heeft ze de wetten die God gegeven had aan Zijn volk, niet gehouden. *Juist door het houden van Zijn wetten laat je merken wie je dient, toch? En daar praat je dan toch ook over? Denk maar aan de psalm 'Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer' of 'Ik zal met al mijn hart de Heer' blijmoedig geven lof en eer'.*
Wat erg eigenlijk. Niet doen wat God gezegd heeft. Hoe doe jij dat? Ze noemen jou christelijk. Maar leef je ook volgens de wetten van God? Wij hoeven de spijswetten niet te houden. Maar is aan jou te merken dat je God dient? Of neem je het niet zo nauw met Zijn leefregels?
- Iedere dag loopt Mordechai langs het voorhof van het vrouwenhuis. Als hij daar iemand ziet lopen, kan hij vragen: Hoe gaat het met Esther? Wat gebeurt er met haar?
- Na een jaar van uitgebreide schoonheidsbehandelingen mogen de meiden om de beurt naar de koning. Natuurlijk zorg je er dan voor dat je er op je mooist uit ziet. Want wie weet gaat de koning jou dan wel kiezen om koningin te worden.
- Je haar wordt gedaan, uit de grote voorraadkamer kun je kiezen wat je wilt aan sieraden, parfum, kleding, haarband of hoed.
- En zo gaat er iedere dag een prachtige jonge vrouw naar de koning. Om één nacht bij de koning door te brengen. Nou, als er 400 jonge vrouwen verzameld zijn, kun je wel uitrekenen dat het best even kan duren voordat iedereen één keer aan de beurt is geweest.
- Na die ene nacht bij de koning gaan de vrouwen niet terug naar het vrouwenhuis van Hegai, maar ze gaan naar het tweede vrouwenhuis, waar de bijvrouwen van de koning wonen. In dat huis is kamerling Saäsgaz de man die alles regelt en voor de vrouwen zorgt.

Esther gekozen

- Dan is het de beurt van Esther. Ze trekt mooie kleren aan. Haar haren worden prachtig gekapt. Hegai laat haar schitterende sieraden zien. 'Kijk, deze zijn er mooi bij en staan je zo goed.' Ja, dat klopt. 'Wat wil je zelf nog meer kiezen?' Esther ziet al de prachtige sieraden liggen. Maar 'nee, dank u, het is goed zo.'
- Daar gaat ze. Iedereen die Esther ziet, bewondert haar. Wat is ze mooi. Er staat in de Bijbel: Ze krijgt genade in de ogen van allen die haar zien.
- Nou, dat is ook zo bij de koning. Er staat: Hij bemint Esther boven alle vrouwen en ze krijgt genade en gunst in zijn ogen. Ja, deze vrouw moet zijn nieuwe vrouw worden.
- Zo wordt Esther de nieuwe koningin. Een koninklijke kroon wordt op haar hoofd gezet.
- De koning heeft een nieuwe vrouw. Het is inmiddels alweer vier jaar geleden dat hij Vasthi heeft afgezet. Maar nu is er een nieuwe koningin. Koningin Esther. En dat mag iedereen weten en meevieren.
- Er wordt een groot feest gevierd in Susan. De koning laat een grote maaltijd maken voor al zijn knechten, de vorsten en dienaren. De mensen in zijn rijk mogen ook meevieren. Zij krijgen rust, waarschijnlijk betekent dat

dat ze dat jaar geen belasting hoeven te betalen. Ook krijgen ze geschenken.

- Zo heeft de koning een nieuwe vrouw, het volk een nieuwe koningin. Maar niemand weet eigenlijk wie ze is. Dat ze joods is, bij het volk van God hoort. Wat erg dat ze daar over zwijgt. Jij weet misschien al welke grote problemen dat later geeft. We eren God juist als we wél ervoor uitkomen wie je dient en bij wie je hoort!
- Maar: ook al vergeet Esther de Heere als haar God, God vergeet Esther niet. Het doet God pijn als we Hem niet eren, als we ontrouw zijn. God blijft getrouw, dat zullen we in een later gedeelte horen. Wat een genade.
- De Heere is jouw God. Jij hoort bij Hem! *(Vanwege het verbond dat Hij heeft gesloten en dat bij de doop is bevestigd)*. Leef daarom tot Zijn eer. Vertel open en vrijmoedig dat je Hem wilt dienen. Doe Hem geen verdriet door zonden van nalatigheid, door het *niet* doen van wat Hij gezegd heeft.

Slotzin

De Heere is het waard dat je voor Hem leeft. Esther deed het niet, ze zweeg over haar afkomst, over haar God. Wie dien jij? Is het aan jou te merken dat je Hem dient? Een leven met en voor de Heere zál Hij zegenen!

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Deze opdracht heeft als doel om na het lezen van het Bijbelgedeelte met elkaar hoofdlijnen van het verhaal te bespreken/te verwerken.

De goede volgorde is:

- **Ahasveros stuurt zijn vrouw Vasthi weg.**
Eventueel kun je doorvragen: Wie weet waarom hij dat doet? Vasthi was ongehoorzaam aan zijn bevel, wilde niet komen op het feest van de koning om daar 'getoond' te worden. Zijn knechten adviseerden de koning toen dat ze daarom beter afgezet kon worden, anders zouden alle vrouwen zo gaan doen. Een dwaze manier om zo met je vrouw om te gaan.
- **De koning zoekt een nieuwe koningin.**
De dienaren merken het gepieker bij de koning nu zijn vrouw weg is en geven hem een advies: er moet een nieuwe koningin komen en zij hebben wel een idee hoe dat kan gebeuren.
- **Mooie meisjes moeten in het paleis komen wonen.**
Dat was beslist geen vrijwillige sollicitatie ofzo. Als de knechten jouw mooi vonden, moest je mee. Aangezien er veel meisjes meegenomen werden, was de kans groot dat je de rest van je leven in het vrouwenhuis zal doorbrengen. Dan is er geen huwelijk met een andere man meer mogelijk. Dus niet echt iets om jaloers op te zijn.
- **Een jaar lang worden ze verzorgd en behandeld met oliën en specerijen.**
Een grote schoonheidsbehandeling om ervoor te zorgen dat de huid er zo perfect mogelijk uit ziet.
- **Om de beurt moeten de meisjes naar de koning.**
Na het jaar worden de meisjes om de beurt geroepen om een nacht met de koning door te brengen. Daarna ging je naar het huis van de bijvrouwen van de koning.
- **Als laatste mag er nog een lijn getrokken worden naar de stip waar je begonnen bent.**

Welke vorm zie je nu? **Een ster**

Van welke naam is dit de betekenis? Schrijf die naam in het midden. **Esther**

(Esther betekent hoogstwaarschijnlijk 'ster'. Dat zou dan de Perzische naam zijn voor 'mirte', de sterachtige bloem. Het zou ook kunnen zijn dat Esther van Ishtar afkomt, de Babylonische god van de liefde.)

De Hebreeuwse naam van haar is **Hadassa**.

Dat betekent **Mirte** (van de sterachtige mirtebloem, zie plaatje).

Ken jij iemand die zo heet? **Ja/nee** (Eventueel in andere schrijfwijzen: Myrthe / Mirthe)

Opdracht 2

In vers 10 en 20 lees je dat Esther – op dringend advies van neef Mordechai – niet haar achtergrond heeft verteld: ze vertelt niet haar 'volk en maagschap'. Dus dat ze joods is en oorspronkelijk uit Israël komt.

Kort antwoord voor de kinderen: dat ze joods is.

Vraag wat de kinderen daarvan vinden.

Waarom zou ze het niet gedaan hebben? Schaamte? Gevaar? Was er al een vorm van antisemitisme (haat tegen de joden)? Of zou ze dan geen kans maken om koningin te worden? We weten het niet.

Esther vertelt het dus niet. Uit het feit dat later ook niemand het weet, kun je opmaken dat haar afkomst ook niet merkbaar was in haar leefwijze. Denk bijvoorbeeld aan het houden van de spijswetten, de joodse feesten, de sabbat, en dergelijke.

Hier gaan we even op door voor onze situatie.

Kan het zijn dat een christen niet vertelt en niet laat merken dat hij christen is, dat Hij God liefheeft en dient?

Of andersom: hoe merk je dat iemand christen is?

Hoe merkt een ander aan jou dat je christen bent? Wat horen en zien ze?

Mogelijke antwoorden:

Horen: zingen – graag en eerbiedig over God praten – net taalgebruik – iets ervan zeggen als het tegen God in gaat – God loven in je woorden - ...

Zien: bidden – kleding – kerkgang – christelijke school – een ander helpen – aan de regels houden - ...

Ga gerust op een paar antwoorden van de kinderen in: Horen en zien ook niet-christenen het aan jou? Dus als je gewoon in de straat bent / in de speeltuin / in de winkel / op vakantie / ... Wat horen en zien ze dan? Heb je er wel eens vragen over gehad?

Veel uiterlijke dingen hebben ook te maken met normen en waarden en/of karakter. Bijv. met het helpen van anderen ben je niet gelijk een christen. (Zondag 12 van de Catechismus: een christen ben je omdat je door het geloof een lidmaat van Christus bent en daarom Zijn Naam belijdt en tegen de zonde en de duivel strijdt.)

Opdracht 3

Deze opdracht is bedoeld om kinderen vanuit dagelijkse situaties na te laten denken over hun gedrag en het leven als christen.

Je kijkt een leuk filmpje. Opeens wordt er een lelijk woord gezegd.

Wat is het beste om te doen?

Wat doe jij?

- Het beste is om gelijk te stoppen. Hoe vaker je een lelijk woord hoort en doorkijkt, hoe meer je er aan gewend raakt en het al bijna niet meer merkt dat er een lelijk woord klinkt. Laat je hersenen / laat jezelf niet wennen aan wrede, grove of godslasterlijke taal. Dat is ook zo met een boek.
- De praktijk is vaak anders: we zeggen 'oei' of iets dergelijks en kijken door. Het moet wel heel gortig worden voordat het filmpje voortijdig afgebroken wordt. Maar op die manier ga je dus steeds meer wennen aan lelijke woorden en bezoedel je je ziel.

Je zit op de voetbalclub. De volgende wedstrijd is voor één keer op zondag.

Wat wil jij?

Wat zeg jij?

- Natuurlijk speel je het liefste mee. Je bent een goede voetballer, of misschien wel keeper. Je geniet ervan, het is leuk met elkaar enz. Maar omdat het op zondag is, weet je ook dat dat niet zal gaan.
- Gelukkig hebben de meeste clubs hun wedstrijden op zaterdag. Of je kunt kiezen of je bij het zaterdagteam of bij het zondagsteam speelt.
- Als het eenmalig is, vind je het waarschijnlijk geen heel groot probleem om een keer een wedstrijd te missen. Lastiger wordt het als je in een stad woont met weinig christelijke vrienden die op voetbal zitten. Dan ben je de enige of een van de weinigen die op zondag naar de kerk gaan.
- Misschien houd je je reactie algemeen: 'Nee sorry, ik kan dan niet.' Durf gerust duidelijk te zijn: 'Nee, op zondag speel ik niet mee. Dan gaan wij naar de kerk.' / 'De zondag is de dag van de Heere' (maar dat is elke dag).
- Dit kan ook spelen op school. Als een kind op een school zit waar ook niet-kerkelijke kinderen in de klas zitten

kunnen ze uitgenodigd worden voor een verjaardag of ander feestje op zondag.

In de speeltuin zegt iemand steeds zomaar de naam van de Heere. Hij gebruikt de naam als stopwoord.

Wat is het beste om te doen?

Wat doe jij?

- Het wordt helaas veel gedaan. De naam van God, Jezus of een verbastering ervan. Veel mensen merken het niet eens meer dat ze het als stopwoord gebruiken. Vaak tótdat ze er op gewezen worden.
- Durf jij dat? Hoe zou je dat kunnen doen?
Bijvoorbeeld door 'Sorry...?' / 'Ik vind het niet fijn dat je de Naam van (mijn) God steeds noemt' / 'Weet je wel wat je zegt?' / 'Je spreekt steeds de naam van mijn God uit' / 'Hoe zou je het vinden als ik overal jouw naam achter zou zeggen als stopwoord? Als iets niet lukt / als ik me bezeer / als ik kracht moet zetten / als ...'
- Ja, dat kan eng zijn. Ja, dat kan overdreven overkomen. Maar weet dat de Heere je hoort! Hij weet wat er in jouw hart leeft. Dat het jou pijn doet als Zijn Naam gelasterd wordt. Als je er dan wat van durft te zeggen, wil de Heere jou daar ook kracht, woorden, rust én zegen geven.

Een leeg vak. Welke situatie hebben de kinderen wel eens meegemaakt? Je kunt hier natuurlijk ook als eerste mee beginnen. Eerst even bespreken, dan heel kort opschrijven.

Of vertel een situatie uit je eigen leven. Dat mag ook een voorbeeld zijn waar je het juist heel moeilijk vond om er iets van te zeggen en dat je het niet gedaan hebt.

Vaak wéten we wel hoe het hoort of dat we er iets van moeten zeggen. Maar dat valt in de praktijk niet altijd mee. Je bent bang voor de reactie / voor de persoon in kwestie / je wilt er niet altijd iets van zeggen / je hebt geen tijd / iemand is al verder gelopen / e.d.

Je kunt jezelf bijvoorbeeld voornemen om gelijk kort in gedachten voor zo iemand te bidden. Maar ga niet negatief over zo iemand denken of praten / roddelen.

Tegelijk moet je jezelf er op deze manier niet 'te makkelijk' vanaf brengen. God is het waard dat we voor Hem leven, Zijn Naam belijden. Als jij christen bent en niet opkomt voor Zijn Naam is dat een zonde van nalatigheid.

Er is vaak moed voor nodig om op te komen voor de naam van de Heere / voor Zijn dienst. En vrijmoedigheid. Dat kan niet zonder het werk van de **Heilige Geest** in je hart.

Als je tijd over hebt...

De kinderen mogen de kroon symmetrisch af tekenen / versieren / kleuren.

Bij de tweede opdracht kleuren de kinderen de hokjes met een stip. Er komt dan te staan 'God regeert'.

Hoe zie je dat in het leven van Esther?

Het is Gods leiding / regering / voorzienigheid dat juist Esther genade vindt in de ogen van Ahasveros en koningin wordt. Door haar zal Hij straks het volk van de joden (Zijn volk) redden.

Verwerking

Maak een koningin

Hier is de basis een ijslollystokje, maar dat kan natuurlijk net zo goed iets anders zijn.

Versier het stokje met glinsterende pailletten, glimmende stofjes of iets dergelijks.

Sieraden maken

Armbandjes of kettingen maken is altijd gezellig. Bijvoorbeeld van chips, strijkkralen, kralen, touw of iets anders.

Knutsel een kroon

Ook een kroon maken kan op ontzettend veel manieren. Google er maar eens op en je vindt ontzettend veel voorbeelden. Daar zit vast iets bij wat bij jouw groep past.

Spel Koning en koningin

Een wild / actief spel om buiten of in een grote lege zaal te spelen.

- Teken of plak drie vlakken af op de vloer. Zo groot dat de hele groep makkelijk in één vak past.
- De kinderen proberen elkaar naar het volgende vak te duwen. Wie blijft als laatste over in vak 1? Die is de koning.
- Zo ook van vak 2 naar vak 3. Wie blijft daar het laatst over? Die is de koningin.
- Het is niet toegestaan om iemand terug te duwen naar een eerder vak. En ook niet om iemand in het volgende vak te trekken.

Estafettespel Koning en koningin

Bron: koningsspelen.nl

- Verdeel de groep in twee teams: team Koning en team Koningin.

Nodig:

- 16 pionnen / blokken / of iets anders (in de link is het met kaarten van het koningsspelenkaartspel gedaan). De helft zet je rechtop, de andere helft leg je plat.
- 2 estafettestokjes of een gewoon stokje, wat twee teamleden beiden vast moeten houden als ze aan de beurt zijn.

Beschrijving:

- Steeds zijn er twee van elk team aan de beurt. Zij houden beiden een estafettestokje vast en rennen samen naar een pion. Team Koning zet één pion rechtop en rent terug. Team Koningin legt juist één pion neer en rent terug.
- Na bijvoorbeeld vier minuten kijk je: waar zijn er meer van: van de liggende of de staande pionnen? Dat team heeft gewonnen.
- Tekening en beschrijving op https://www.koningsspelen.nl/site/assets/files/1277/koning_of_koningin.pdf

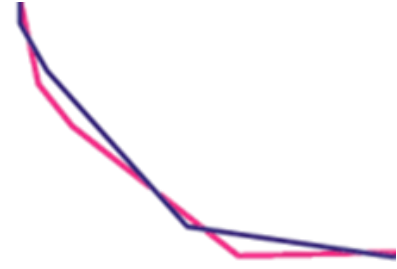
Koningsbal – balspel voor kleinere groepen

Teken met krijt vier of zes vakken.

1	3	5
2	4	6

- In elk vak staat een kind. De overige kinderen staan buiten vak 6 te wachten.
- Wie in vak 1 staat, is de koning of koningin en mag beginnen.
- Hij stuitert de bal in zijn eigen vak en daarna in een ander vak (zonder tussendoor te 'vangen').
- Degene in dat vak stuitert de bal direct door naar een ander vak.
- Je mag zelf weten naar welk vak je stuitert.
- Je bent af als het niet lukt om de bal in andermans vak te stuiten. Dan ga je achteraan in de wachtende rij

staan.

- De kinderen in de vakken schuiven één vak op, vak 6 komt dan vrij. De eerste in de wachtende rij komt er dan in.
- Wie lukt het om op vak 1 te komen en lang te blijven?
- Als het te moeilijk is, kun je toestaan dat de bal wél eerst gevangen mag worden. Maar: als je dan weer gaat gooien, moet je hem eerst in je eigen vak stuiten en daarna in het vak van een ander. (zonder stuiten in je eigen vak is het namelijk veel te makkelijk)

Koningsspelen

Kijk voor nog meer koningsspelen eens op internet of in dit document. Allemaal actieve spellen rondom het thema koning of koningin.

<https://koningsdag27april.info/wp-content/uploads/2014/01/koningsspelen-draaiboek.pdf>

<https://koningsspelen.nl/inspiratie/sport-en-spelboekje/>

Verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Is te merken wie jij dient?

Wat gebeurt er eerst en wat daarna?

Trek van stip naar stip een rechte lijn naar het volgende antwoord. Ga bij je laatste antwoord weer terug naar de stip waar je begonnen bent.

Schrijf de naam van de nieuwe koningin in het midden.

Koning Ahasveros stuurt
zijn vrouw Vasthi weg.

Mooie meisjes
moeten in het
paleis komen
wonen.

Een jaar lang worden
ze verzorgd en
behandeld met oliën
en specerijen.

Om de beurt
moeten de meisjes
naar de koning toe.

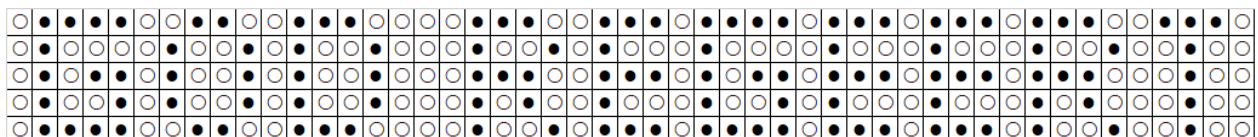
De koning zoekt
een nieuwe
koningin.

Om samen te bespreken:

- Wat heeft koningin Esther niet verteld?
- Wat vind jij daarvan?
- Hoe merken anderen dat jij God wil dienen?

Kleur alle hokjes met een ● Wat lees je dan? Hoe merk je dit in deze geschiedenis?

Bijbelstudie 2 Een vals plan

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Esther 3
Een vals plan

Doel

De kinderen...

1. *weten* hoe de satan Haman en anderen gebruikt om Gods volk om te brengen
2. *beseffen* dat God Zijn volk niet loslaat, ook al gaat de satan tegen hen tekeer
3. *kunnen* Joodse mensen bemoedigen

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalms 33:6	Maar d' altoos wijze raad des HEEREN
Psalms 62:5	In God is al mijn heil, mijn eer
Psalms 77:8	Heilig zijn, o God, Uw wegen
Psalms 145:5	Uw heerschappij verduurt zelfs d' eeuwigheid
Psalms 145:6	De Heer' is recht in al Zijn weg en werk

Ook uit de mond der kinderen	Mordechai
Zangbundel	Rust mijn ziel, uw God is Koning
Zangbundel	Wat de toekomst brengen moge

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vr/a 27	Gods voorzienigheid
HC vr/a 32	Zijn Naam belijden
HC vr/a 123	Uw Koninkrijk kome
NGB artikel 37	Het laatste oordeel

Exegese Esther 3

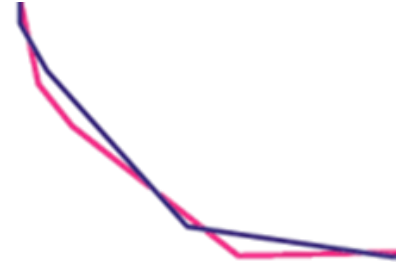
Focus

Haman bedenkt een listig plan om de Joden uit te roeien.

Achtergrondinformatie

Voorafgaand in hoofdstuk 2 lees je van Mordechai, de oom van Esther. Hij heeft een belangrijke positie aan het hof van koning Ahasveros. Hij is te vinden in de poort van de koning. In de poort worden officiële zaken besproken. Op dat moment worden de meisjes voor de tweede keer verzameld. Dit gebeurt nadat Esther koningin geworden is.

Esther maakt haar afkomst niet bekend. Mordechai had haar opgedragen dit vooral niet te doen. Esther gehoorzaamt haar opvoeder.

Op het eerste gezicht zeggen de namen Bigthan en Teres ons niet zoveel. Zij hebben wel een heel belangrijke positie aan het hof. Deze mannen dienen voor het aangezicht van de koning. Zij mogen komen waar iemand anders niet zomaar kwam, zonder toestemming van de koning (Esther 4:16). Deze mannen hebben een vertrouwelijke positie bij de koning. Bigthan en Teres worden boos en maken het plan om de koning Ahasveros te doden. Zij kunnen immers dicht bij de koning komen?

Het plan komt Mordechai ter ore en hij vertelt het aan Esther, die het op haar beurt doorgeeft aan de koning. Deze stelt een onderzoek in en de plannenmakers worden aan de galg gehangen.

Hiermee is de zaak niet afgedaan. Het plan en de uitkomst worden opgeschreven in de kronieken van het Perzische rijk. Maar de koning vergeet het verhaal verder, totdat hij het weer hoort in zijn slapeloze nacht.

In hoofdstuk 3 horen we van een ander plan. Het leven van de Joden in het Perzische rijk staat op het spel. De oorzaak hiervan is gebaseerd op leugen en jaloezie. Het verhaal in hoofdstuk 3 heeft een sterke overeenkomst met Daniël 3.

Hoofdstuk 4:1-5:14 is het centrale deel in het boek van Esther. Als het lot van de Joden verzegeld is in het edict van Haman, wordt Esther geprikkeld om de koning te ontmoeten om hem te vragen om hulp. Het doel van haar komst is om het volk te bevrijden. God wordt niet letterlijk genoemd, maar Zijn voorzienigheid blijkt in dit deel zeer duidelijk.

Vers 1-2

De reden waarom Haman verhoogd wordt, kunnen we niet terugvinden in het boek Esther. Een Agagiet is een nakomeling van de koning Agag. Deze was de koning van de Amalekieten.

Koning Agag was vijandig ten opzichte van Israël (Exodus 17:16; 1 Samuël 15:2). Deze vijandschap kun je weer lezen in dit verhaal. Haman wordt hier het voorbeeld voor allen die na hem de Joden willen vernietigen. Als Haman door de koning op de belangrijkste plaats wordt gezet, buigen alle mensen voor hem neer. Dit doen zij omdat de koning dit geboden had. Eén persoon blijft staan: Mordechai, de Jood.

Vers 3-6

De vraag: 'Waarom overtreedt u het gebod van de koning?' vraagt om een antwoord. Deze vraag wordt gesteld door de dienaren van de koning die met Mordechai in de poort zitten. Deze vraag stellen zij niet maar één keer, maar iedere dag wordt deze vraag aan Mordechai gesteld. Uiteindelijk vertelt Mordechai dat hij een Jood is. Dit betekent dat hij alleen buigt voor de God van Israël (Exodus 20:6). Om te beproeven of de woorden van Mordechai stand zouden houden, vertellen zij aan Haman dat Mordechai niet voor hem buigt. Op dit bericht wordt Haman woedend. Hij zint op wraak. Maar het is te min voor hem om alleen Mordechai aan te pakken.

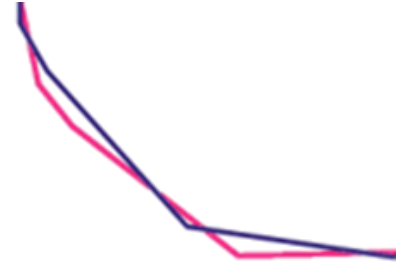
Met vers 6 zijn we aangekomen bij het plot van heel het boek Esther. Haman wil niet alleen Mordechai aanpakken, maar heel het volk van de Joden. Nu begint het verhaal op zijn plaats te vallen. Esther is op een plaats terechtgekomen voor doelen die tot nu toe onbekend zijn. De dreiging voor een massavernietiging hangt in de lucht. Mordechai wil alleen de HEERE gehoorzamen en onderhoudt de geboden van de HEERE. Hierdoor krijgt Mordechai wel problemen. Het gehoorzamen van de HEERE brengt lijden met zich mee. Mordechai krijgt haat en verbittering te verduren. Maar... Haman heeft de macht van de HEERE nog niet ontmoet.

Vers 7-11

In het 'twaalfde jaar' is Esther vijf jaar koningin. Dan gebeurt er iets in de maand Nisan. Deze opmerking is van groot belang. Dit is namelijk de maand waarop de Israëlieten de bevrijding uit Egypte herdenken (Exodus 12:1-28). Nu dreigt een totale ondergang! Het is nu geen feest van het leven, maar de dood hangt in de lucht. Nu begint het loten werpen. Haman zoekt een geschikte dag uit om zijn plan bekend te maken. Hij wacht wel twaalf maanden lang. In de twaalfde maand 'Adar' komt Haman tevoorschijn met zijn plan. Het loten werpen is een ironie in het boek Esther. De eerste lezers weten hoe het verhaal afloopt. De ironie zit in het feit dat het lot niet geworpen wordt om de Joden om te brengen, maar Haman werpt het lot over zijn eigen lot. Maar we moeten er wel rekening mee houden dat Esther, Mordechai en alle andere Joden dit nog niet weten.

De redevoering van Haman is duivels van opzet. Het is een mix van waarheid, leugen en overdrijven.

Het volk is inderdaad verstrooid in de verschillende delen van het rijk. Dat de wetten van de Israëlieten geheel anders zijn, is niet helemaal waar. En dat zij de wetten van de koning niet gehoorzamen, is een overdrijving en leugen (vergelijk Mattheüs 4:1-11). Haman koopt de koning om. Listig vraagt hij een wet die zwart op wit staat: die kan niet herroepen worden. Hierop krijgt hij de zegelring van de koning. Haman krijgt hiermee grenzeloze macht en zijn geld mag hij houden van de koning. Nog eens wordt nadrukkelijk verwezen naar de afkomst van Haman (zie commentaar op vers 1-2).

Vers 12-15

Eén dag voor het feest van de bevrijding uit Egypte (dit is de 14e Nisan) wordt de wet gemaakt om de Joden om te brengen. Geen bevrijding, maar vernietiging...

Aan alle overheden van het Perzische rijk gaat een brief uit. Niet een gewone wet of brief, maar een doodswet, een executiebevel, een doodsbrief. De lopers worden eropuit gestuurd. Zij waren getraind om zeer hard en lang te kunnen lopen. De executiedag is bepaald op de 12^e van de 12^e maand. Iedereen van Joodse afkomst moet omgebracht worden en de moordenaars mogen de bezittingen plunderen (denk aan de Kristallnacht van 9 op 10 november 1938). Na de uitvaardiging drinken de koning en Haman er een glas op... De naam van de koning wordt niet genoemd in deze teksten. Dit betekent dat het idee helemaal het plan is van Haman.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat God heel ons leven leidt en wij veilig mogen wonen.
- Belijden dat wij ook verkeerd denken over andere mensen.
- Bidden voor het volk Israël en vrede.
- Bidden om voor Gods Naam uit te komen, ook als dat moeilijk is

Intro voorafgaand aan Bijbelstudie of vertelling

Laat de afbeelding van een Hamanratel of Hamandraaier zien, die in het werkboekje staat. Of neem een ratel mee, als dat mogelijk is.

Het is bij de Joden gewoonte dat tijdens het Poerimfeest het boek Esther wordt gelezen in de synagoge. Elke keer als de naam Haman klinkt, mogen de kinderen op de vloer stampen en kabaal maken. De kinderen nemen zelfs een ratel mee of speciale hamertjes om op de banken te slaan. Wat heeft dit te betekenen, denk je? (Je kunt evt. ook aan het eind van de vertelling terugkomen op deze vraag en de betekenis geven). Dit betekent: 'Moge de naam van Haman uitgeroeid worden.'

Vertelschets

Beginzin

Zie je die mannen daar smoezen? Wat doen ze geheimzinnig! Fluisterend bespreken ze een boos plan. Ze letten helemaal niet op die man daar in het hoekje. Dat is Mordechai; hij doet net of hij die mannen niet ziet, maar ondertussen houdt hij zijn oren goed open. Hij hoort alles wat ze zeggen!

De samenzwering

- Twee belangrijke dienaren van koning Ahasveros, Bigthan en Teres, willen de koning vermoorden.
- God zorgt ervoor dat Mordechai dit boze plan hoort en doorgeeft aan Esther.
- Mordechai wordt niet beloond door de koning, maar zijn naam wordt wel in de kronieken (geschiedenisboeken) van Perzië geschreven.
- De twee dienaren worden opgehangen.

Haman

- Haman wordt één van de belangrijkste dienaren van Perzië.

- Haman wordt door de duivel gebruikt, omdat satan het Joodse volk wil uitroeien.
- Al vanaf de zondeval (Genesis 3) is er een strijd aan de gang tussen de duivel en het volk van God. Die strijd gaat nog steeds door. Maar, wat een wonder. Na de zondeval had God jou en mij kunnen laten liggen in de zonde. Je kan niet meer bij God komen, net als Haman hoor je bij de duivel. Of.... Kijk naar Mordechai...
- Alle mensen buigen voor Haman als hij door de straten van de stad loopt, maar Mordechai weigert dit te doen.
- De knechten van de koning vragen hem om ook te buigen, maar hij doet het niet. Hij wil niet buigen voor een mens, maar alleen voor God.
- Haman wordt hier boos van en besluit het hele Joodse volk te vernietigen.
- Haman vertelt de koning een halve waarheid en zo krijgt hij de zegelring van de koning.
- Dit zegel betekent dat het bevel niet herroepen kan worden. Hij belooft de koning veel geld te geven.

De vernietiging

- Haman krijgt toestemming van de koning om het volk uit te roeien.
- Er wordt geloot en het lot wijst de dertiende dag van de maand Adar aan. Dit is over een jaar.
- De lopers gaan door het hele rijk om hun boodschap te brengen. Het Joodse volk is radeloos, maar de koning en Haman drinken nog een glas wijn.
- Toch heeft de duivel niet gewonnen, want de Heere is al bezig om Zijn volk te redden. Ken jij net zoals Mordechai de Heere God als je hemelse Vader? Wat een zekerheid ligt hierin. Als je de Heere als je Zaligmaker kent, herken je het misschien wel dat het een strijd is. Het lijkt allemaal tegen te zitten, maar onthoud: 'Ik ben met je, alle dagen tot aan de voleinding van de wereld!'

Slotzin

De Joden in de stad Susan zijn wanhopig. Waar is nu nog redding te vinden? Alleen de Heere kan uitkomst geven!

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Je kunt met deze vragen teruggrijpen op het Bijbelverhaal. Wat was de kern van het verhaal?

Niet alle mensen buigen voor Haman, want Mordechai kiest ervoor niet voor mensen te buigen, maar alleen voor God. Daarom gaat Haman een vals plan bedenken: hij wil heel het Joodse volk uitroeien. Hij gaat de halve waarheid aan de koning vertellen en krijgt zo de zegelring van de koning.

Opdracht 2

De duivel probeert al de hele geschiedenis door Gods volk uit te roeien. Noem, om de kinderen dit te laten zien, enkele voorbeelden uit de geschiedenis en de kranten (actualiteit). Eventueel kan hier een gesprek over Israël gevoerd worden. Kijk in de groep hoe dit onderwerp leeft.

- Athalia Hele familie van Joas werd vermoord
- Farao Jongetjes in de Nijl
- Hitler Zes miljoen Joden in de Tweede Wereldoorlog
- Herodes Jongetjes onder de twee jaar in Bethlehem gedood
- Hamas Oorlog met Israël

Opdracht 3

De vijandschap tussen satan en Gods volk is al bij de zondeval voorzeggd. Maar daarbij is het ook een belofte, want we mogen weten en geloven dat Christus al overwonnen heeft!

En Ik zal **vijandschap** zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad, datzelve zal u den **kop** vermorzelen, en gij zult het de **verzenen** vermorzelen.

- Binnen het grotere Bijbelse geheel komt deze hoop tot vervulling in Jezus Christus, Die in het NT duidelijk wordt aangewezen als overwinnaar van de satan, terwijl Hij tegelijk wordt vermorzeld. Deze belofte wordt de moederbelofte genoemd. De eerste van alle beloften.

Er komt een voortdurende strijd tussen de nakomelingen van de slang en de nakomelingen van de vrouw.

Deze tekst is uitgesproken tot de duivel.

Uw zaad = de kinderen van de duivel.

Haar zaad = uiteindelijk alleen de Heere Jezus Christus.

De slang kan de mens in de hiel bijten met een dodelijke beet. Verzenen: je hiel/hak.

De duivel en zijn zaad zullen Christus en Zijn gemeente vervolgen, maar niet kunnen uitroeien of verderven.

Maar de kop van de slang zal vermorzeld worden. De duivel wordt verslagen, overwonnen. Dat is gebeurd op Golgotha. Wat we nu nog merken, worden weleens 'stuiptrekkingen' genoemd. De vijandschap tegen God en Zijn volk is nog op vele manieren merkbaar. Maar de duivel is verslagen. Bij de wederkomst van Christus zal hij niets meer kunnen doen tegen Gods volk en Zijn kerk.

- b. Mooi om een gesprek over te hebben met de kinderen. Geef ze eventueel denktijd voordat je met elkaar erover praat. Dwing kinderen niet om hardop antwoord te geven.

Opdracht 4

Voorbeelden wat kinderen kunnen doen: bidden, in contact komen, kaartje sturen, Bijbeltekst met een belofte: 'God laat Zijn volk niet los'.

Maak eventueel op de clubmiddag zelf kaartjes die jullie kunnen opsturen. Bijvoorbeeld naar of via Christenen voor Israël.

Voor meer inspiratie kan er gekeken worden bij het Israël centrum.

Verwerking

Hamanratel

Op het Purimfeest ratelen de kinderen met een Hamanratel bij het horen van de naam Haman. Een ratel is lastig te maken, maar er zijn ook andere muziekinstrumenten die 'alleen maar lawaai' maken, bijv. een schudkoker. Bij deze verwerking maken de kinderen een reuze schudkoker.

Nodig:

- Per kind 4 of 6 papieren bekertjes
- Lijm
- Rijst
- Gekleurd papier

Werkwijze

- Pak drie keer twee bekertjes.
- Doe telkens in één van de twee bekertjes een beetje rijst.
- Lijm de twee bekertjes op elkaar (goed laten drogen) en lijm ook de geplakte bekertjes tegen elkaar.
- Op het voorbeeld is crêpepapier om de schudkoker gedaan, maar hij kan natuurlijk op allerlei manieren versierd worden. Ook kunnen meer (of minder) bekertjes gebruikt worden.

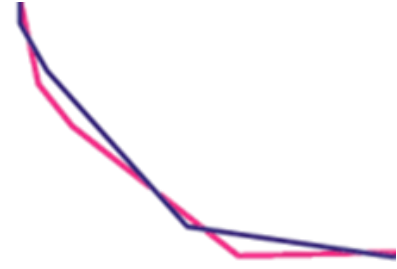
Schudkoker

Nodig:

- Kartonnen koker (keukenrol, posterkoker, pringles bus)
- Karton
- Lijm
- Popcornpitten of rijst
- Stiften
- Verf
- Schaar

Werkwijze: Doe een half kopje rijst of pitten in de koker en sluit hem stevig af. Beschilder de koker met stiften of verf, of versier met gekleurd papier.

Onderduikverstoppertje

De normale regels van verstoppertje gelden. Als iemand gevonden is, moet diegene bij de koning komen. De koning gaf niet iedereen de vrijheid om bij hem te komen. Daarom mag het langstwachende kind zich weer gaan verstoppen als een derde persoon zich bij de koning meldt.

Verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Doolhof

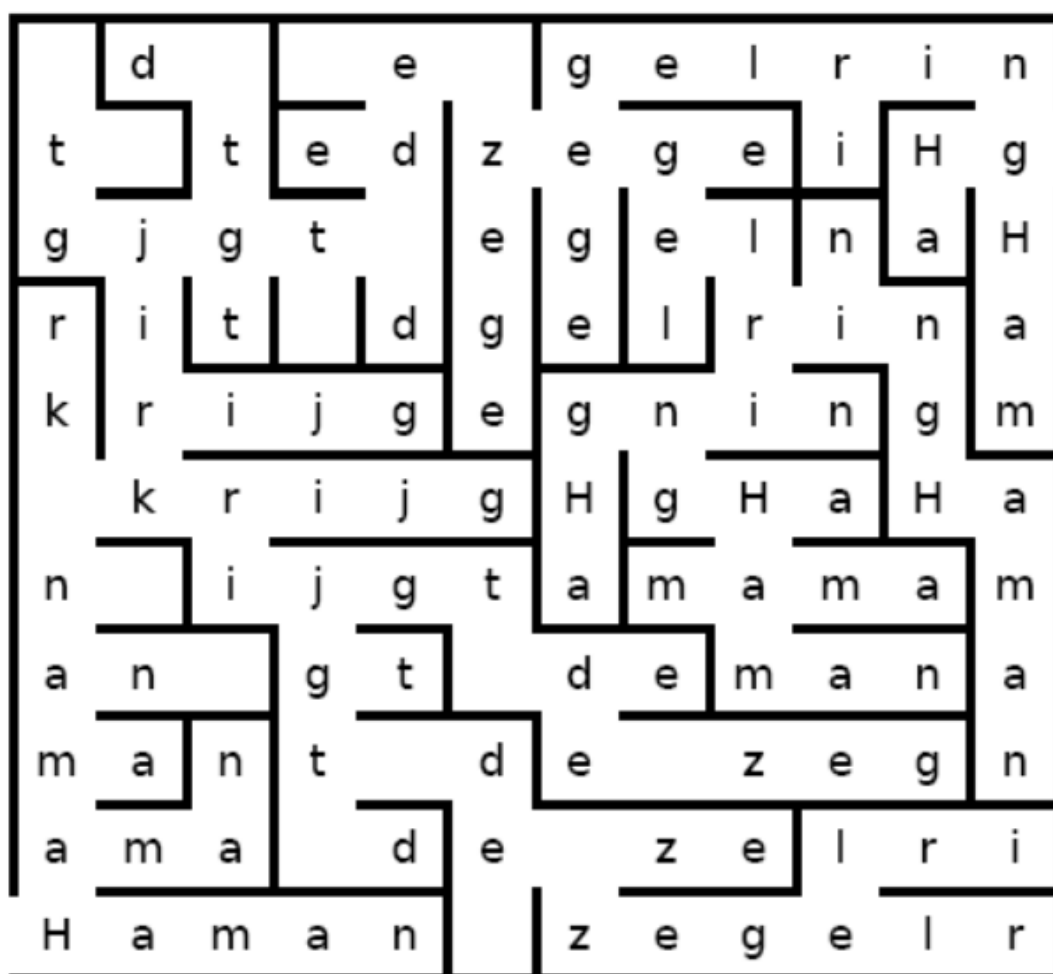
De kinderen zoeken eerst de goede weg naar 'buiten'. Daarna kijken ze welke letters ze onderweg tegenkomen. Welke zin lezen ze?

Daarna kan vraag 1 en 4 uit het Bijbelstudieboekje heel goed mondeling besproken worden. Het is mooi om uitgebreid stil te staan met de kinderen wat zij kunnen betekenen voor Joodse mensen. Maak eventueel op de clubmiddag zelf kaartjes die jullie kunnen opsturen. Bijvoorbeeld naar Christenen voor Israël.

Een vals plan

Doolhof

Volg het doolhof. Welke zin komt eruit?

Oplossing:

Om samen te bespreken:

- Wat betekent de zin?
- Bespreek vraag 1 en 4 uit het Bijbelstudieboekje.

Bijbelstudie 3 Met gevaar voor eigen leven..

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie:

Esther 5:1-8

Esther naar de koning

Doel

De kinderen...

1. *weten* waarom het levensgevaarlijk was voor Esther om ongevraagd tot de koning te gaan
2. *beseffen* dat God totaal anders is dan koning Ahasveros. God vraagt ons om tot Hem te komen
3. *kunnen* drie verschillen noemen tussen God en koning Ahasveros

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de kinderen met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 54:1	O God, verlos mij uit den nood
Psalm 54:2	Want vreemden steken 't hoofd omhoog
Psalm 77:6	Zou God Zijn genâ vergeten?
Psalm 99:1	God de Heer' regeert
Psalm 123:1	Ik hef tot U, die in den hemel zit

Op toonhoogte	Ga met God en Hij zal met je zijn
Zangbundel	Ik bouw op U
Zangbundel	Nooit kan 't geloof teveel verwachten
Zangbundel	Wie maar de goede God laat zorgen

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

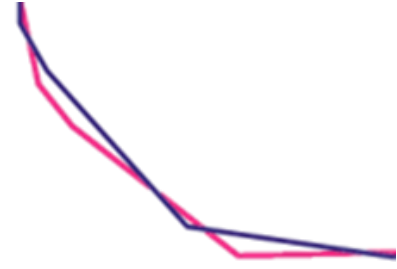
HC vr/a 27	Gods voorzienigheid
NGB artikel 26	Tot God gaan en tot God komen: gelovig bidden op grond van Christus' offer en voorbede. (Doel 2)
DL 3,4 artikel 8	Elke zondaar wordt geroepen tot God te komen. (Doel 2)
Dooptformulier	Zelfs voor Esther, de vrouw van de koning, is de toegang tot de koning verboden. Bij God is dat heel anders, Hij heeft ons een geopende deur gegeven in Christus. We zijn altijd welkom bij Hem. 'En als wij somtijds...met God hebben.' (Doel 3)

Exegese Esther 5

Achtergrondinformatie

Hoofdstuk 4:1-5:14 is het centrale deel in het boek van Esther. Als het lot van de Joden verzegeld is in het edict van Haman, wordt Esther geprikkeld om de koning te ontmoeten om hem te vragen om hulp. Het doel van haar komst

is om het volk te bevrijden. God wordt niet letterlijk genoemd, maar Zijn voorzienigheid blijkt in dit deel zeer duidelijk.

Dit deel van de geschiedenis leert veel over Ester als hoofdfiguur. Opvallend is de verandering in haar karakter en optreden. Van een zwakke, passieve persoonlijkheid ontwikkelt zij zich tot een moedige vrouw die krachtig optreedt. Zij doet dit met inzicht en overleg, en geeft daarmee blijk van wijsheid. Op de meest kritieke momenten wordt zij door God geleid en beschermd, al staat dat niet zo vermeld. De uitredding van Gods volk ligt in zijn handen, maar Hij schakelt haar wel in.

God wil ook nu mensen door de werking van zijn Geest en Woord veranderen en gebruiken als instrumenten in zijn hand. Voor ieder heeft Hij een taak en opdracht om die uit te voeren met de wijsheid en de moed die Hij geeft.

Vers 1-4

Op de derde dag, terwijl haar volk nog voor haar aan het vasten is, trekt Esther een koninklijk gewaad aan. Dit laat haar bijna onbegrensde moed zien. Zij gelooft dat de gebeden effectief zijn. Dit was niet zomaar een fluwelen jurk, deze kleding was doortrokken van goud en juwelen. Dit was voorgeschreven in de wetten, omdat een koning een goddelijke status had. Hij werd ook als zodanig vereerd.

De twee woorden 'en stond' mogen niet over het hoofd gezien worden. Dit was een daad van overtreding tegen de wet! Zij ontmoet publiekelijk de koning, maar ongevraagd. De details worden niet bespaard: de koning zat op zijn koninklijke troon in het koninklijke huis, tegenover de ingang van het huis. De koning zag koningin Esther direct binnenkomen. Hij zag haar direct staan.

Nu is het moment aangebroken of zij de boodschap van leven of dood hoort. God zorgt ervoor dat de koning haar vergeeft. Hij zegt letterlijk: 'Wat aan jou, Esther?' Hij vraagt wat eraan scheelt en wat haar verzoek is. Omdat zij ongevraagd komt, moet haar probleem wel heel ernstig zijn.

De beginletters van de zin: 'laat de koning en Haman vandaag komen' zijn in het Hebreeuws de letters van de naam HEERE. Dit kan een bewijs zijn dat de Naam van de HEERE wel voorkomt in het boek, hetzij gecodeerd... Zij legt niet direct haar probleem op tafel maar verzoekt de koning om met Haman bij haar te komen eten.

Vers 5-8

Als de koning en Haman bij Esther zijn, vraagt de koning naar haar verzoek. Zij vraagt de koning of hij en Haman morgen weer bij haar willen komen eten. Dit was gevaarlijk, omdat Esther het geduld van de koning op de proef stelde. Het was een 'test' of de koning werkelijk in haar geïnteresseerd was.

Vers 9

Hier begint een nieuwe scène, vers 9-14. Hij wordt bepaald door de tijdsformule 'op die dag' (ten zelfden dage, vs. 9). De centrale figuren zijn hier Haman en Mordechai. Het grootste deel van deze scène, die zich bij Haman thuis afspeelt, laat zien wat er gebeurt tussen Esters eerste en tweede banket waarvoor Haman ook weer is uitgenodigd.

Vrolijk en welgestemd vanwege de eer die hem te beurt is gevallen, gaat Haman na het eerste banket huiswaarts. Zijn verheven stemming is maar van korte duur, want zodra hij Mordechai onbeweeglijk in de poort van de koning – deze is daar in functie (vgl. Est. 2:19,21) – ziet, slaat zijn opgewektheid om in woede (vgl. Est. 3:5). Mordechai weigert als hoffunctionaris zijn superieur Haman de verschuldigde eer te bewijzen door voor hem op te staan. Hamans woede wordt nog meer aangewakkerd doordat Mordechai geen spoor van angst of ontzag voor hem vertoont, een houding waarmee hij zichzelf in gevaar brengt.

Vers 10-12

Op het moment weet Haman zich te beheersen, niet als teken van wijsheid, maar vervuld met haat tegen één Joodse man die zich blijkbaar niet door hem laat intimideren. Eenmaal thuisgekomen, ontbiedt hij zijn vrienden en zijn vrouw Zeres. Zij moeten zijn opschepperige relaas aanhoren over alles wat hij bezit, beginnend bij de heerlijkheid van zijn bezit – dat voorop – en zijn vele zonen, alsof zij dit alles niet zouden weten! (vs. 11). Hij vervolgt zijn trotse opsomming met het noemen van zijn verheven positie aan het hof, waarbij hij in detail aangeeft boven wie hij allemaal staat (al deze dingen zal hij ook weer verliezen). Als toppunt van zijn grootheid vermeldt hij dan ook nog dat koningin Ester alleen hem, samen met de koning, voor een banket heeft genodigd, een eer die hij morgen ook weer zal smaken (vs. 12). Het zegt veel over Haman dat hij vrouw en vrienden nodig

heeft om te vertellen hoe geweldig hij is!

Vers 13-14

Zijn karakter blijkt echter vooral uit het feit dat alles wat hij opsomt, toch niets te betekenen heeft, zolang hij Mordechai de Jood nog aan het hof ziet. 'Dit alles helpt mij niet' (vs. 13). En dat, met in gedachten dat op de vastgestelde tijd het edict tegen alle Joden, dus ook tegen Mordechai, in werking zal komen ... Hierop reageren vrouw en vrienden met de raad een zeer hoge paal, als een immense galg, voor Mordechai op te richten, om hem de volgende morgen met koninklijke toestemming daaraan op te hangen (vs. 14). Dan hoeft de datum van het edict tegen de Joden niet afgewacht te worden en kan Haman ongestoord genieten van zijn hoge status. Dit lijkt Haman een goed plan en de reuzengalg wordt gemaakt. Hoe zo'n paal van circa 25 meter hoog als galg moest worden opgericht, is voor Haman niet aan de orde. Het extreem hoge gevaarte moet door alle inwoners van Susan gezien kunnen worden. Het is een symbool van vernedering voor allen die het tegen Haman opnemen. Tevens is het een uitdrukking van Hamans eigen hoogmoed! Duidelijk betoont hij zich hier als een overmoedige dwaas (Spr. 16:5) op weg naar zijn ondergang. Hamans trotse houding en blinde haat leiden tot zijn val. 'Wie het kwade najaagt, hem zal het overkomen. Wie op zijn rijkdom vertrouwt, zal vallen' (Spr. 11: 27b-28a).

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken God dat Hij een Koning is bij Wie ze dag en nacht terecht kunnen
- Belijden dat ze als zondige kinderen voor de heilige Koning komen
- Bidden voor het volk Israël dat zoveel Jodenhaat ervaart

Intro voorafgaand aan Bijbelstudie of vertelling

Actualiteit

Neem wat kranten van de afgelopen week mee. Laat de kinderen in groepjes wat opzoeken over Jodenhaat.

Vertelschets

Beginzin

De afgelopen drie dagen hebben Esther en veel andere Joden niet gegeten en niet gedronken. Er is namelijk een wet gekomen dat alle Joden gedood moeten worden.

Naar de koning

- Esther heeft een schitterende, koninklijke jurk aangetrokken en is op weg naar haar man, koning Ahasveros. Nog een paar stappen, dan zal de koning haar zien! Maar dit is wel met gevaar voor eigen leven, want het is verboden om zomaar tot de koning te gaan. Misschien wil de koning haar wel laten doden...
- Esther wordt gelukkig vriendelijk ontvangen.
- Ahasveros reikt haar de gouden scepter toe!
- Esther komt naar voren en raakt het uiteinde van de scepter aan, ze laat zien dat ze nederig is.
- De koning merkt dat er iets aan de hand is. Hij vraagt Esther wat zij wenst, hij belooft het op voorhand al aan haar te geven.
- Esther handelt voorzichtig en vertelt niet meteen waar ze mee zit. Ze verzoekt de koning en Haman voor een maaltijd.
- Tijdens de maaltijd doet Esther opnieuw een verzoek of ze de volgende dag met Haman en de koning een maaltijd mag gebruiken (hiermee stelt ze het geduld van de koning op de proef, dit is gevaarlijk).

Slotzin

Zelfs voor Esther was het verboden en levensgevaarlijk om tot de koning te gaan, terwijl het haar eigen man was. De toegang was gesloten. Dat is bij God heel anders. Bij Hem zijn we dag en nacht welkom, wat we ook gedaan hebben. De deur tot koning Jezus staat open en Hij wil genade geven. Ga jij ook tot koning Jezus?

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

- Eigen antwoord. Het vertrouwen van God wordt betrokken op de leefwereld van de kinderen. Mogelijke antwoorden kunnen zijn bij het maken van een toets, wanneer zij zich begeven in het verkeer, als ze gaan slapen of wanneer ze iets anders moeten doen wat zij moeilijk vinden. Als leerlingen geen situatie kunnen bedenken, laat hen dan een situatie bedenken waarin het zou kunnen (bijvoorbeeld bij het maken van een toets, tijdens onweer, op momenten dat zij of anderen ziek waren). Als leidinggevende kunt u ook voorbeelden uit uw eigen leven geven. Benadruk bij de nabespreking dat we God in voor- en tegenspoed nodig hebben.
- Het doel van deze opdracht is dat de kinderen beseffen welke status de koning had en welke verhouding hij had tot zijn eigen vrouw. Ze weten dat het levensgevaarlijk is voor Esther om tot de koning te gaan. De meeste kinderen zullen het vreemd vinden dat de vrouw niet zomaar naar de man kan. Een voorbeeldantwoord wat leerlingen kunnen geven is: raar, heel apart, niet lief, in onze tijd is het gelukkig anders, dat zou ik thuis niet willen.
- In deze reproductievraag wordt de voorzichtige handelswijze van Esther verwoord. Mogelijke antwoorden: of de koning komt eten / of ze de koning en Haman uit mag nodigen voor een maaltijd, als de koning dat goed vindt.

Opdracht 2

Bij deze opdracht is het belangrijk dat de kinderen begrijpen wat ze lezen in Esther 5:1 en 2. Eerst wordt gekeken welke woorden op de lege plaats horen, daarna worden de woorden opgezocht in de woordzoeker.

Op de derde dag van het vasten, gaat koningin Esther naar de koning. Ze heeft een prachtige jurk aangetrokken, het blinkt van goud en juwelen. De koning zit op zijn koninklijke troon. Gelukkig wordt Esther vriendelijk ontvangen, ze vindt genade in zijn ogen. De koning reikt haar de gouden scepter toe! Esther is nederig: ze komt naar voren en raak het uiteinde (de spits) van de gouden scepter aan.

V	P	P	X	R	E	B	N
E	S	P	K	D	H	G	B
K	W	T	M	E	S	E	D
J	J	R	E	R	P	N	U
B	W	O	S	D	I	A	Z
D	O	O	H	E	T	D	X
E	H	N	R	C	S	E	I
S	C	E	P	T	E	R	R

Opdracht 3

Bij deze opdracht worden de verschillen tussen God en Ahasveros benadrukt door een schema in te vullen en een vraag.

Toelichting schema:

De kinderen weten na deze opdracht dat je bij God mag komen zoals je bent, dat je dag en nacht welkom bij Hem bent, dat Hij almachtig en genadig is.

Komen zoals je bent: benadruk dat je om tot Ahasveros te komen, een koninklijk gewaad moest dragen om hem in zijn goddelijke status te vereren. Om tot God te komen, hoeven we ons niet op te knappen of onze vuiligheid te bedekken, maar hij vraagt ons te komen zoals we zijn.

Tiran: Ahasveros was een Tiran, zelfs Esther was haar leven niet zeker wanneer zij tot haar man naderde.
 Dag en nacht welkom: Esther mocht alleen tot Ahasveros komen als zij daarvoor uitgenodigd was, anders was dit verboden. Daarentegen staat de deur bij God dag en nacht open.
 Machtig/almachtig: hoeveel macht een koning uit kon oefenen, God heerst boven alle koningen (Ps. 99:1).
 Genadig: Esther vond wel genade in de ogen van Ahasveros.

	God	Ahasveros
Komen zoals je bent	x	
Tiran		x
Dag en nacht welkom	x	
Machtig		x
Almachtig	x	
Genadig	x	

Toelichting vraag:

Koning Ahasveros wees Esther niet af, maar dat had hij wel kunnen doen. Hoe zal God reageren als jij tot Hem bidt?

Ga bij de bespreking van deze vraag in op het volgende:

Wanneer en hoe naderen de kinderen tot God? Bidden zij tot Hem voor concrete dingen hier op aarde en leggen zij hun zonden voor de Heere neer met de vraag om vergeving? Vertrouwen zij erop dat God hen hoort en verhoort in de Heere Jezus? Of zijn ze toch bang dat God hen zal afwijzen, zoals een tiran dat kan doen?

U kunt de volgende Bijbelteksten aanhalen in de bespreking:

Mattheüs 7:8 - Want een iegelijk, die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal opengedaan worden.

Mattheus 11:28 - Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.

Johannes 6:37 - Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.

Verwerking

Gouden scepter

Nodig:

- Stevig papier/ karton
- Eventueel smalle kokers (van keukenpapier of langer)
- Patroon van bovenkant scepter (Z.O.Z.)
- Potlood
- Plakband
- Verf (goud en zilver of andere kleuren)
- Eventueel diamantstickers

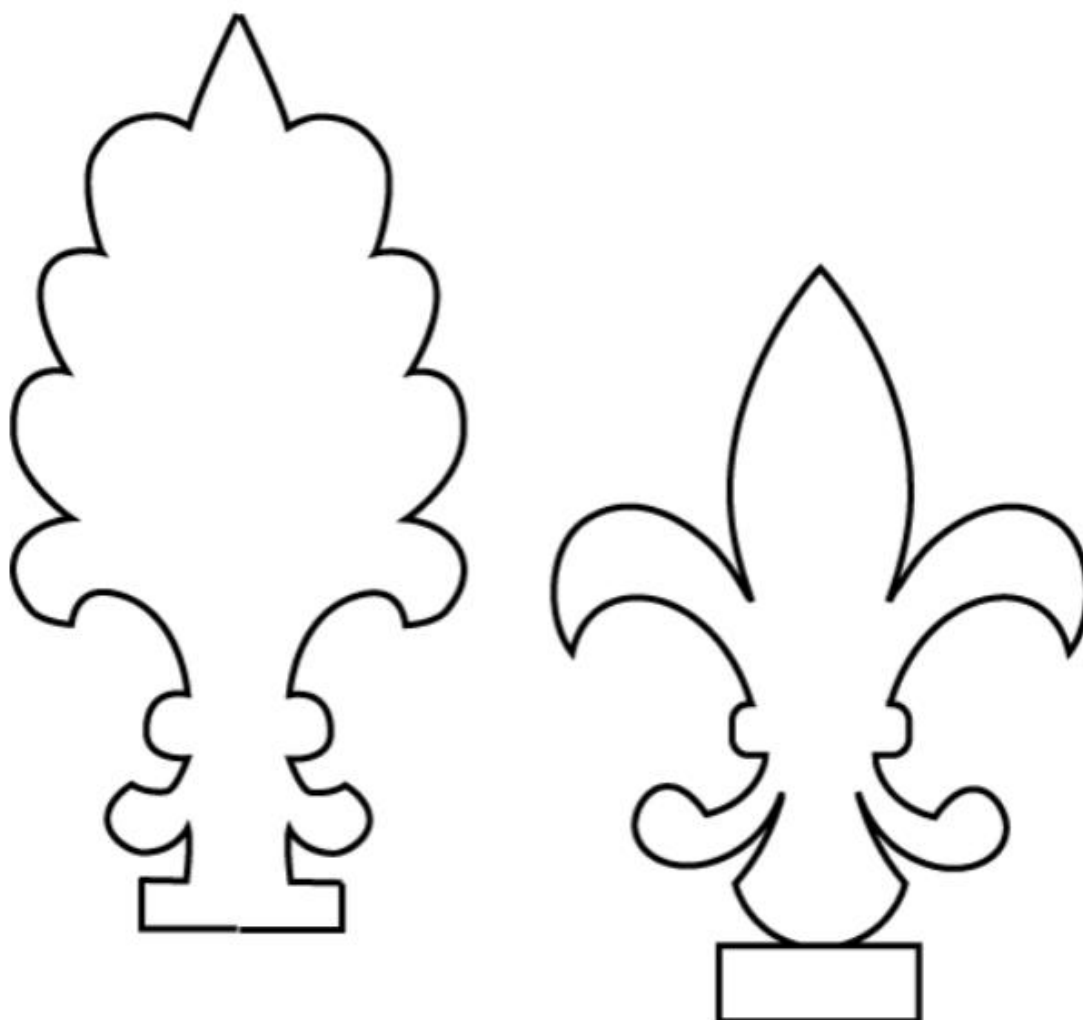
Werkwijze

- Rol het papier/karton op tot een koker of plak de kokers aan elkaar.
- Versier de stok met verf.
- Kies een bovenkant voor de scepter en trek deze over op het papier/karton.
- Knip het uit en verf of versier het.
- Plak het bovenaan de stok.

Variatie met figuurzaag

Deze scepter kan ook heel goed van een houten stok gemaakt worden. De bovenkant kan dan uit triplex gezaagd worden.

Troonzaal – kijkdoos

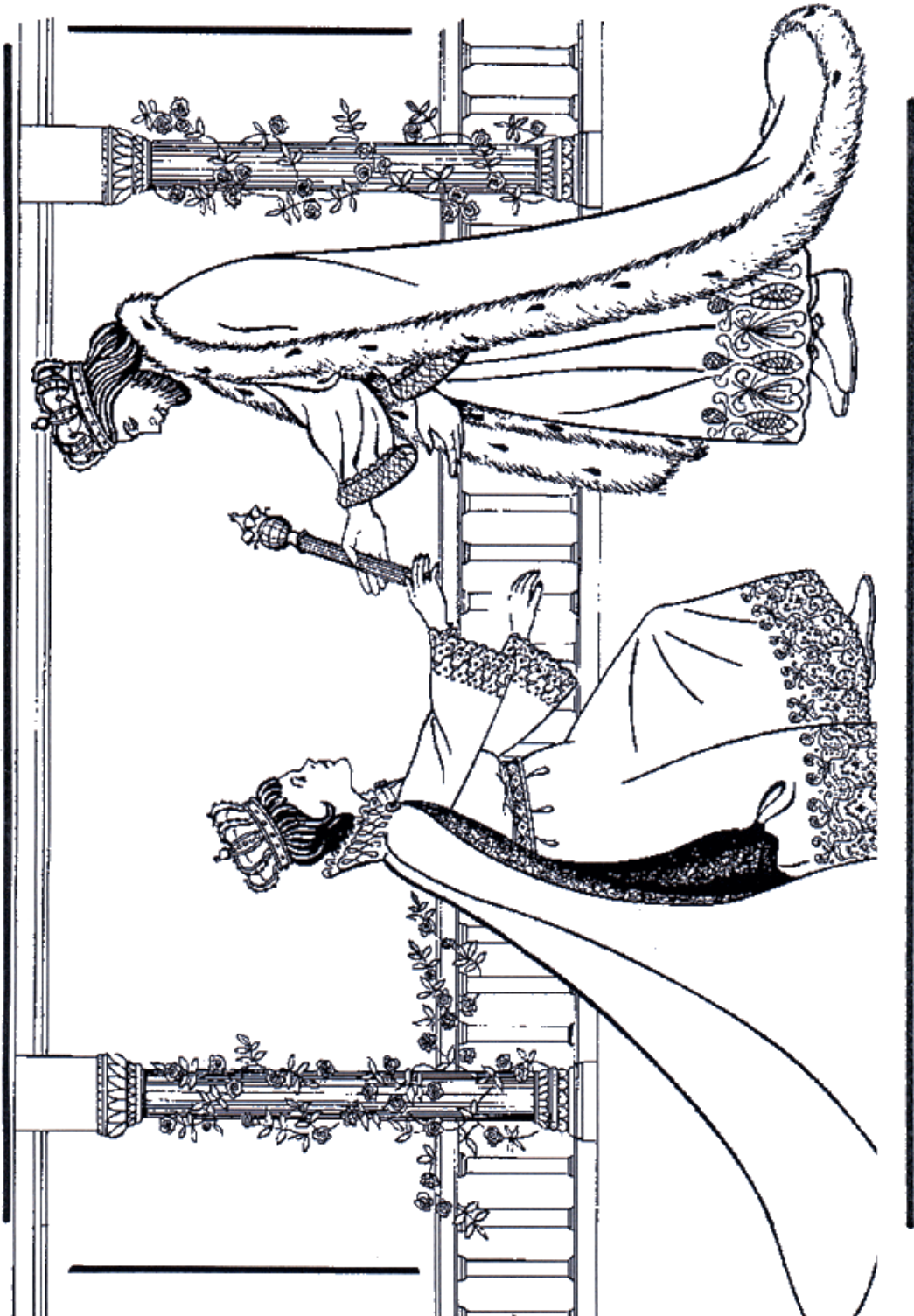
Nodig:

- Schoenendoos
- Verf
- Gekleurd
- Vliegerpapier of ander doorzichtig papier
- Lijm
- Schaar
- Lapjes stof
- Stevig papier

Werkwijze

- Maak in het deksel een gat en plak hier aan de binnenkant vliegerpapier (of ander doorzichtig papier) in.
- Verf of beplak de buitenkant van de schoenendoos.
- Maak aan de voorkant een gat om doorheen te kijken.
- In de doos maak je de troonzaal:
 - Versier de wanden met mooie lapjes stof en verf.
 - Je kunt ook pilaren maken door rolletjes te maken van stevig papier, die verven of stof eromheen plakken. Deze kun je aan de zijkanten in de doos plakken.
 - Kleur de koning van de kleurplaat in, knip hem uit en plak hem tegen de achterwand.
 - Kleur Esther, plak haar op stevig papier met een plakstrook onderaan. Plak haar in het midden van de kijkdoos.

De koninklijke jurk van Esther

Omdat de koning een goddelijke status had, stond in de wet geschreven dat iedereen die naar hem toe kwam, koninklijke kleding aan moest trekken. Esther trok ook een prachtige jurk aan. Deze was niet zomaar van fluweel, maar doortrokken van goud en juwelen.

Nodig:

- Gouden en zilveren stiften en pennen
- Diamantstickers
- Lapjes stof

Werkwijze:

Print de kleurplaat op de volgende pagina, bij voorbaat op stevig papier. De kinderen versieren de jurk van de koningin en daarna van de koning.

Tip: vergroot de kleurplaat en print (alleen Esther) op A3 formaat. Laat de kleurplaat op karton plakken.

Verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Koning Ahasveros

De kroon, troon, scepter, paleis en koninklijke mantel horen bij koning Ahasveros. De andere voorwerpen hebben geen relatie met een koning.

Wat is de goede volgorde?

Het plaatje linksboven is 2: Ahasveros met de scepter in zijn hand.

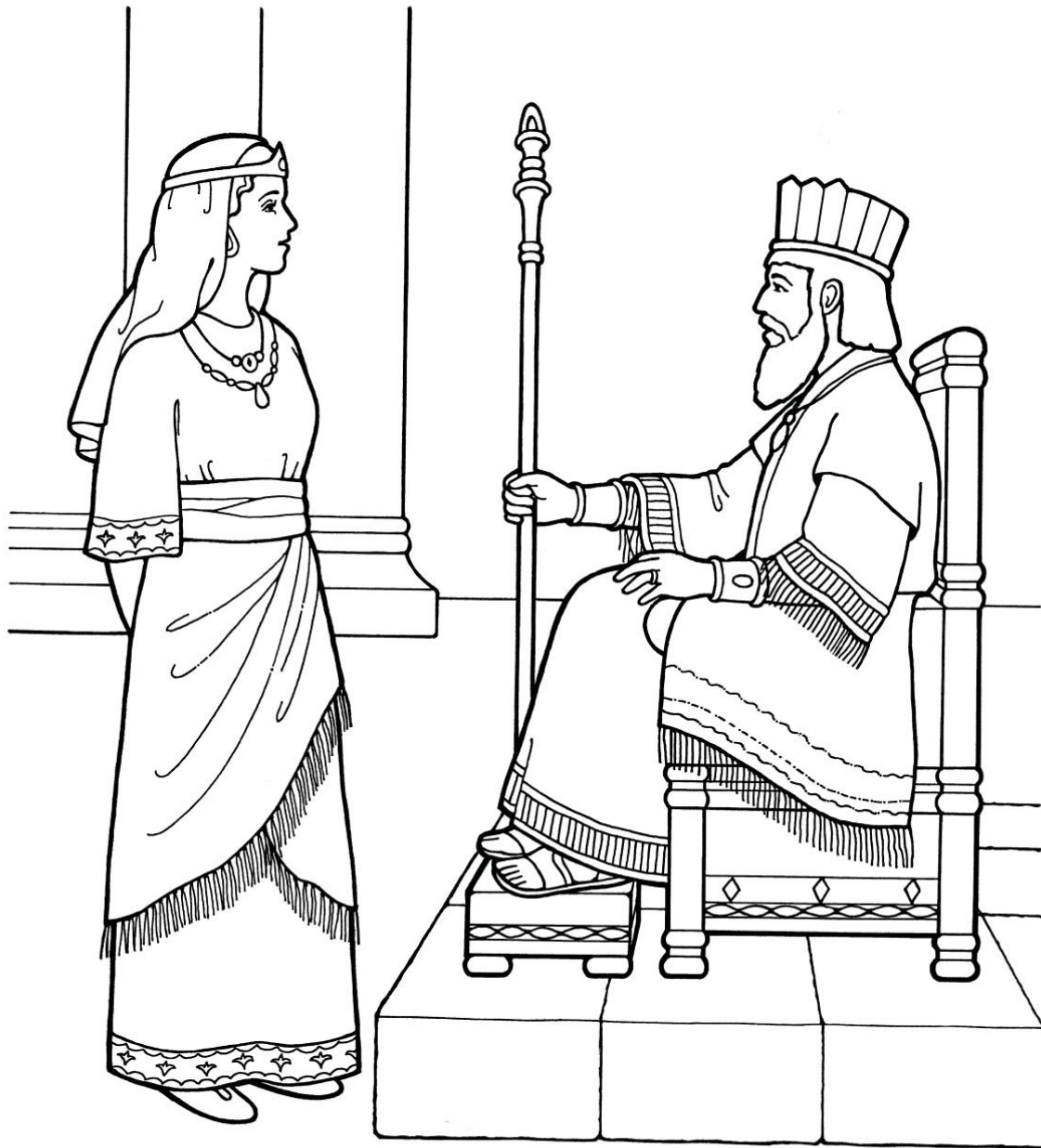
Het plaatje rechtsboven is 3: Esther vraagt de koning om bij haar te komen eten.

Het plaatje linksonder is 4: De koning en Haman eten bij Esther.

Het plaatje rechtsonder is 1: Esther gaat in haar koninklijke jurk naar de koning.

Vraag 1a en 1c uit de Bijbelstudie zijn ook geschikt om met de kinderen van 6-8 jaar te bespreken.

Met gevaar voor eigen leven...

Koning Ahasveros

Wat hoort bij koning Ahasveros en waarom?

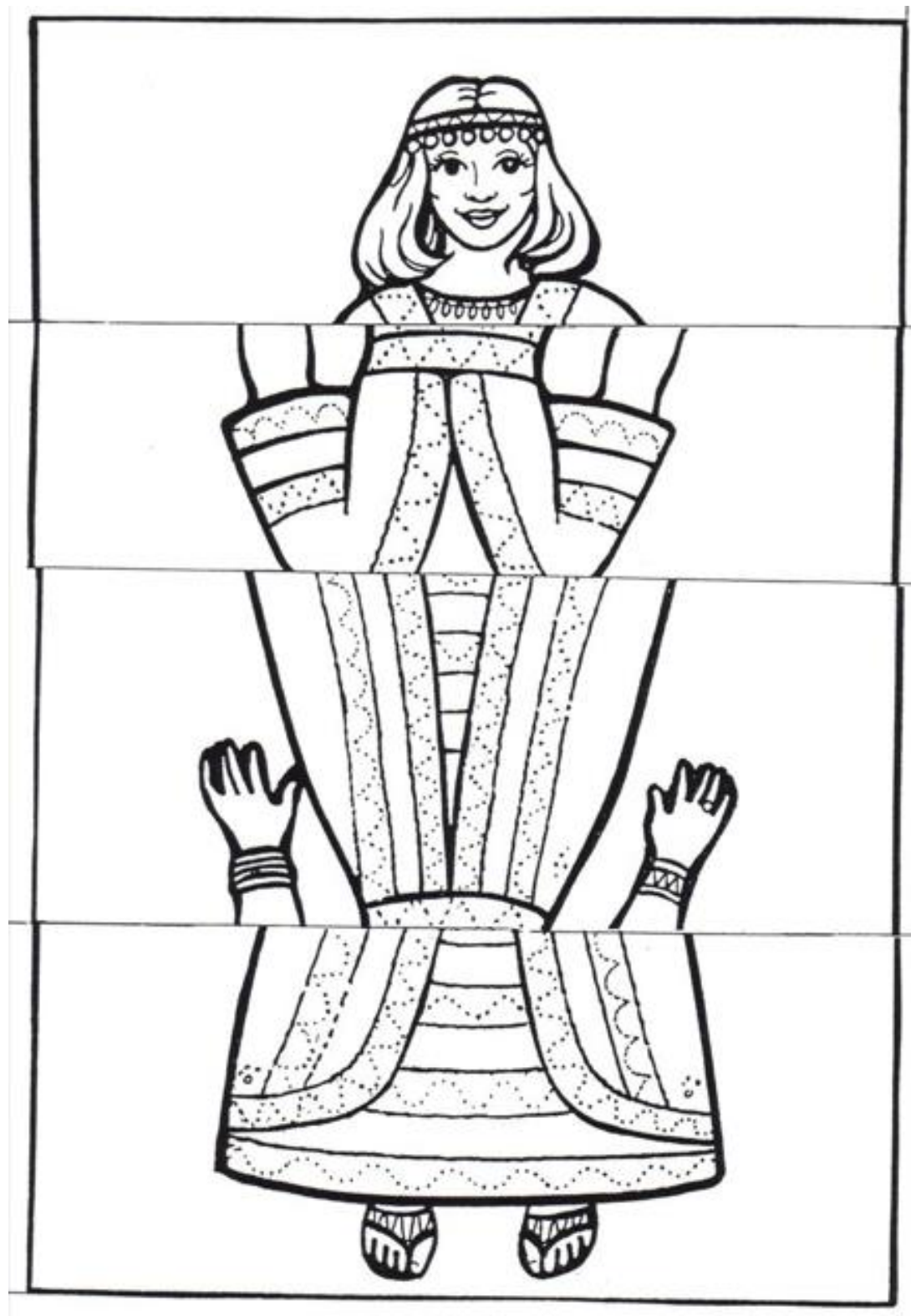
Wat is de goede volgorde?

Bekijk de plaatjes. In welke volgorde gebeurde het? Vul in de rondjes de cijfers 1 – 2 – 3 – 4 in.

Esthers jurk

Esther had een hele mooie jurk aan. Knip de plaatjes en maak de puzzel! Kleur de plaatjes.

Bijbelstudie 4 Hoogmoed ontmaskerd

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie:

Esther 6 en 7

De hoogmoed van Haman komt ten val

In deze Bijbelstudie ligt de focus op Esther 6:1-13. De rest van het Bijbelgedeelte wordt slechts kort aangestipt. Om de lijn van het Bijbelboek Esther voor de kinderen helder te houden, is het goed om wel dit hele gedeelte met de kinderen te lezen.

Doel

De kinderen...

1. *weten* dat de dood van Haman een gevolg was van zijn hoogmoed
2. *beseffen* dat hoogmoed ook in hun leven aanwezig is
3. *kunnen* hun hoogmoed belijden aan de Heere en bidden om een ootmoedig hart

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalms 6:2	Vergeef mij al mijn zonden
Psalms 19:7	Weerhoud, o HEER', uw knecht
Psalms 68:1	De HEER' zal opstaan tot de strijd
Psalms 73:9	Dit duurde tot ik uit dien drom
Psalms 95:5	Verhard u niet, neemt Zijn genâ ootmoedig aan
Lofzang van Maria:4	Des HEEREN arm is sterk
Lofzang van Maria:5	Die stout zijn op hun macht

Op Toonhoogte	Doorgrond mijn hart
Op Toonhoogte	Onze Vader

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vr/a 105	God eist in het zesde gebod dat we anderen niet onteren of haten.
HC vr/a 111	God gebiedt in het achtste gebod dat we met onze naaste net zo handelen als dat we zelf behandeld willen worden.
HC vr/a 127	Uit onszelf winnen we de strijd tegen hoogmoed niet, we hebben de kracht van de Heilige Geest nodig.

Exegese Esther 2:21-23, 6 en 7

Focus

God is Rechter; Hij vernedert dezen en verhoogt genen.

Esther 2:21-23

Vers 21-23

Op het eerste gezicht zeggen de namen Bigthan en Teres ons niet zoveel. Zij hebben wel een heel belangrijke positie aan het hof. Deze mannen dienen voor het aangezicht van de koning.

Zij mogen komen waar iemand anders niet zomaar kwam, zonder toestemming van de koning (Esther 4:16). Deze mannen hebben een vertrouwelijke positie bij de koning. Bigthan en Teres worden boos en maken het plan om de koning Ahasvéros te doden. Zij kunnen immers dicht bij de koning komen?

Het plan komt Mórdechai ter ore en hij vertelt het aan Esther, die het op haar beurt doorgeeft aan de koning. Deze stelt een onderzoek in en de plannenmakers worden aan de galg gehangen.

Hiermee is de zaak niet afgedaan. Het plan en de uitkomst worden opgeschreven in de kronieken van het Perzische rijk. Maar de koning vergeet het verhaal verder, totdat hij het weer hoort in zijn slapeloze nacht.

Esther 6

Vers 1

In de nacht, na die dag waarop Haman een galg laat maken, kan Ahasvéros niet slapen. Deze slapeloosheid betekent Mórdechai's redding. De volgende dag zal Haman immers aan de koning gaan vragen Mórdechai op te laten hangen. Als er deze nacht niets gebeurt, is Mórdechai ten dode opgeschreven.

Een oosterse koning heeft zijn eigen middelen om de slapeloosheid te bestrijden. Darius kon gebruik maken van zijn 'vreugdespel' (Daniël 6:19), maar Ahasvéros kiest ervoor om zich uit de kronieken, de geschiedenisboeken van zijn koninkrijk voor te laten lezen.

Vers 2

'Men vond geschreven', dat wil zeggen, men stuit zonder ernaar gezocht te hebben toevallig op de passage waarin Mórdechai's eerdere daden (Esther 2:21-23) beschreven worden. Evenals bij de gebeurtenissen van vers 1 mogen we ook hierin de hand van de HEERE zien.

Vers 3

De koning heeft iets in het voorgelezen stuk gemist. Mórdechai's daad staat wel beschreven, maar zijn beloning niet. Niet omdat de beloning niet is opgeschreven, maar omdat die beloning nooit is gegeven.

Vers 4-5

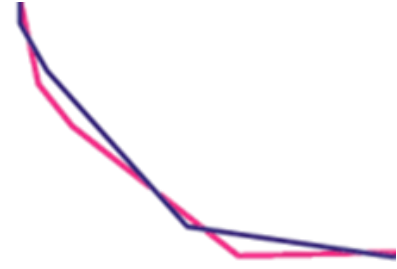
De koning reageert snel. Je proeft in zijn snelle reactie en in zijn korte zinnen dat hij zich schuldig voelt dat Mórdechai nooit is beloond. Dat moet direct rechtgezet worden. De eerste geschikte persoon die de koning kan vinden, moet deze zaak rechtzetten. En die persoon is nu net Haman, die juist het paleis heeft betreden om te vragen of Mórdechai opgehangen kan worden. Het is inmiddels blijkbaar dag geworden en Haman is zo vroeg mogelijk naar het paleis gegaan om zijn plannen te realiseren. Prachtig laat de bijbelschrijver hier de tegenstelling zien: door de haast die Haman heeft om Mórdechai te doden, wordt juist hij degene die de koning advies moet geven in de vraag hoe Ahasvéros Mórdechai moet verhogen.

Vers 6-9

Zo staan de koning en Haman samen in de kamer. De koning kan niet wachten om Mórdechai te verhogen en Haman kan niet wachten om Mórdechai te doden. Hoe moet dat aflopen?

De koning stelt zijn vraag op zo'n manier, dat Haman de indruk krijgt dat hij degene is die geëerd zal worden. Zo weet de koning zeker, dat hij het beste advies krijgt dat Haman bedenken kan. En Haman tuint er met open ogen in. In de veronderstelling dat hij zelf geëerd zal worden, pakt Haman groot uit. Het koninklijke kleed, het

koninklijke paard en de koninklijke kroon moeten eraan te pas komen. Kortom, Haman wil verkleed worden alsof hij de koning zelf is. De 'grootste heer uit de vorsten des konings' dat is de belangrijkste edele van het land. Door juist die edele voor het paard uit te laten lopen, wordt duidelijk dat degene op het koninklijke paard belangrijker is dan de machtigste edele van het land.

Vers 10-11

De schok kan voor Haman niet groter zijn: Mórdechai mag op dat paard en Haman moet ervoor gaan lopen. Haman kan er niets tegenin brengen. Het was immers zijn eigen voorstel? Waarschuwend zegt de koning erbij, dat Haman 'niet één woord mag laten vallen'. Haman moet het niet wagen om ook maar één onderdeel van zijn voorstel achterwege te laten. En zo moet voor het oog van het volk Haman optreden als Mórdechai's knecht. Mórdechai wordt door de koning 'de Jood' genoemd. Ahasvéros weet dus, dat Mórdechai tot het volk van de Joden behoort, maar weet niet dat het juist dit volk is dat met zijn toestemming uitgemoord zal worden. Dat laat iets zien van de boodschap van dit hoofdstuk.

Haman is bezig met zijn plannen, de koning is met zijn eigen dingen bezig, maar er is maar Eén die de regie in handen heeft: de God van Israël. De HEERE is bezig de dingen naar Zijn hand te zetten.

Vers 12

Dit vers laat het grote verschil tussen Mórdechai en Haman zien. Mórdechai gaat onverstoord terug naar zijn vaste plek bij het paleis. We bespeuren bij hem geen hoogmoed of trots. Hij gaat terug alsof er niets gebeurd is. Hoe anders is het bij Haman. Hij is geschokt. Treurend komt hij thuis om getroost te worden door zijn vrouw en zijn vrienden. Als teken van rouw heeft hij zijn hoofd bedekt. Mórdechai wordt niet hoogmoedig door de eer, Haman wordt wel treurig door de vernedering.

Vers 13

Zijn vrouw en vrienden doorzien de betekenis van deze gebeurtenissen. Dit is geen toevallige samenloop van omstandigheden waardoor Haman getroffen is, maar het is een voorspel van wat komen gaat. Mordechai is een Jood. Hamans vrouw en zijn vrienden beseffen dat er met dat Joodse volk iets bijzonders is, waardoor dit volk niet te vernietigen is. En de gebeurtenissen rond Hamans vernederingen zijn een voorbode van wat verder komen gaat. Haman zal tegen deze Jood niet bestand zijn. Haman zal zeker vallen.

Het zijn wijze woorden van deze vrienden en Hamans vrouw. Maar ze komen wel wat laat. In het vorige hoofdstuk hadden ze Haman nog opgestookt om Mórdechai op te hangen. Nu zien ze in hoe kansloos deze pogingen zijn. Maar het enige dat ze nog voor Haman kunnen doen is het voorspellen van zijn ondergang. Haman heeft het gewaagd zijn hand te verheffen tegen het volk van de HEERE. En Haman zal de gevolgen daarvan weldra ondervinden.

Vers 14

Het gesprek wordt abrupt afgebroken. Terwijl ze nog met elkaar spreken, wordt Haman weggeroepen naar de maaltijd van de koningin. De gebeurtenissen zijn in gang gezet. Haman kan het niet meer stoppen. Niet hij heeft de regie, maar de regie ligt in de handen van de God van Israël. Haman gaat onafwendbaar zijn ondergang tegemoet.

Esther 7

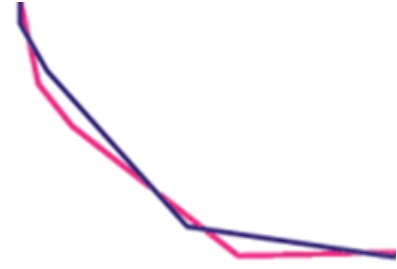
Vers 1-2

Het voorspel van Hamans ondergang heeft in het vorige hoofdstuk al geklonken. Aan het einde van dat hoofdstuk wordt Haman opgehaald voor de tweede maaltijd van koningin Esther. Bij deze maaltijd vraagt de koning opnieuw aan Esther haar verzoek bekend te maken. Met de woorden 'de helft van het koninkrijk' toont Ahasvéros zijn bereidwilligheid om aan haar verzoek gehoor te geven.

Vers 3-4

Dan doet Esther haar verzoek. Heel voorzichtig gaat ze daarbij te werk. Ze smeekt eerst om haar eigen leven. Haar eigen leven is voor de koning immers het belangrijkste! En met haar eigen leven, vraagt ze vervolgens om het leven van haar volk. Want 'we zijn verkocht' zo zegt Esther. Dat de koning zelf in zijn onwetendheid de verkoper is geweest, zegt ze er wijselijk niet bij. Heel bescheiden gaat Esther verder. Zou het alleen gaan om slavernij voor

haar en haar volk, dan zou ze een belangrijk man als de koning er niet mee hebben 'vermoeid'. Ook de (wat onduidelijke) laatste zin van vers 4 heeft die betekenis: alleen omdat de zaak zo ernstig is, is het de 'schade des konings' waard.

Vers 5-6

De koning beseft nog niet dat het verzoek van Esther alles te maken heeft met het bevel, dat hij ooit zelf heeft goedgekeurd. Hij stelt daarom verbaasd de vraag wie het dan wel mag zijn die dit op zijn geweten heeft. Het antwoord komt voor zowel de koning als voor Haman als een donderslag bij heldere hemel. Deze kwaadaardige vijand zit notabene bij de koning aan tafel!

Vers 7

Bij het horen van dat nieuws, stuift de koning in woede overeind en verdwijnt naar de paleistuin. Vermoedelijk heeft hij een moment van bezinning nodig om zich af te vragen wat hij met deze situatie toch aan moet. De achterblijvers weten dan nog niet voor wie de koning partij zal kiezen: voor zijn bedreigde koningin of voor zijn aangeklaagde raadsman?

Haman ziet zijn kansen donker in. Hij ziet nog maar één uitkomst: de koningin om genade smeken. Daarmee wordt zijn vernedering compleet. Eerst moest hij zich vernederen voor de Jood Mórdechai, nu voor de Jodin Esther.

Vers 8

Zo treft de koning bij terugkomst zijn raadsman aan op het ligbed van Esther. Hij trekt meteen zijn conclusie: Haman probeert zijn vrouw kwaad te doen! Daarmee is het lot van Haman definitief bezegeld. Als symbool van de ongenade waarin Haman gevallen is, bedekken de knechten van de koning zijn gezicht.

Vers 9-10

Hamans eerdere trots versnelt nu zijn ondergang. Vol bravoure had Haman een 25 meter hoge galg opgericht om de ondergang van Mórdechai publiekelijk te voltrekken. Hamans bedoelingen met die galg zijn blijkbaar ook in de rest van de stad bekend geworden. De kamerling Charbona weet daardoor de koning fijntjes te vertellen dat Haman die galg heeft opgericht voor dezelfde man die vanmorgen nog door de koning geëerd is. Zo eindigt Haman in de kuil die hij voor Mórdechai had gegraven. De ereplaats die Haman 's morgens voor zichzelf had bedacht, is aan Mórdechai gegeven. De galg die hij voor Mórdechai had bedacht, is 's avonds aan Haman gegeven.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken voor alle gaven en talenten die de Heere ons gegeven heeft.
- Belijden dat wij vaak zo ondankbaar zijn voor deze gaven en er hoogmoedig door worden.
- Belijden dat wij vaak zo goed denken over onszelf en niet beseffen dat wij de Heere Jezus nodig hebben om onze schuld voor God te betalen.
- Bidden om een ootmoedig hart, dat God de eer geeft.
- Bidden om vergeving voor alle hoogmoed die er is in ons leven.

Intro voorafgaand aan Bijbelstudie of vertelling

Een pauw toont vol trots zijn verenpracht als hij op zoek is naar een vrouwtje. Neem een grote plaat mee van een pauw die pronkt met zijn veren (bijvoorbeeld https://i0.wp.com/www.mooietrouwreportages.nl/blog/wp-content/uploads/2012/08/MG_3587.jpg?ssl=1), of als je die hebt een opgezette pauw.

Ga hierover in gesprek met de kinderen. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Waarom laat een pauw zijn veren zien? (Om een vrouwtje te lokken)
- Welk woord wordt gebruikt voor een pauw die zo zijn veren laat zien? (Trots)
- Van Wie heeft de pauw zijn mooie veren gekregen? (God)
- Mag je trots zijn op iets moois dat je van God hebt gekregen?

Laat de kinderen reageren op deze laatste vraag, maar laat het 'goede' antwoord op deze vraag nog open. Maak het bruggetje naar het Bijbelverhaal door bijvoorbeeld de volgende zin te gebruiken: 'Laten we eens luisteren wat

de Bijbel hierover zegt.' Na het Bijbelverhaal komt deze vraag weer terug in het Bijbelstudieboekje (zie ook opdracht 3 onder het kopje 'Antwoorden Bijbelstudie').

Vertelschets

Beginzin

'Haman, vertel mij eens: Wat kan ik het beste doen als ik iemand wil prijzen?' In alle vroegte van de dag - het is nog schemerig - stelt koning Ahasvéros deze vraag aan zijn belangrijkste dienaar, Haman. Fijn dat hij al zo vroeg naar het paleis gekomen is!

Een slapeloze nacht

- Ahasvéros heeft afgelopen nacht nauwelijks geslapen. Het lukte gewoon niet om in slaap te vallen.
- 'Lees mij eens voor uit de kronieken, de geschiedenisboeken', zegt hij tegen één van zijn dienaren. 'Misschien lukt het dan om in slaap te vallen.'
- De dienaar leest voor over Bigthan en Theres, die de koning wilden vermoorden. Toen Mórdechai dat te weten kwam, heeft hij dit laten weten aan de koning. Bigthan en Theres zijn aan de galg gehangen (Esther 2:21-23).
- 'Hé', zegt de koning, 'wat heeft Mórdechai eigenlijk voor beloning gekregen? Staat dat er niet bij?'
- 'Mórdechai heeft helemaal geen beloning gekregen!'
- De koning hoort buiten geluid. Er is iemand in het voorhof! 'Wie is er in het voorhof? Laat hem hier komen!'

De hoogmoed van Haman

- Wat is Haman blij dat hij direct bij de koning geroepen wordt! Ha, dat gaat goed zo! Hij wrijft in zijn handen van plezier. Hij wil de koning vragen of hij Mordechai, die niet voor hem buigt, aan de galg mag hangen die hij gisteravond voor hem gemaakt heeft. Nog eventjes, en dan zal die Jood aan de galg hangen!
- 'Haman, vertel mij eens: Wat kan ik het beste doen als ik iemand wil prijzen?'
- Ik ben de belangrijkste dienaar van de koning, wie kan de koning nu anders bedoelen dan mij? denkt Haman. *Denk jij dat ook wel eens? Denk jij diep in je hart ook dat jij het beste bent en je het meest verdient om geprezen te worden? Misschien wel omdat je goed kunt rekenen, of omdat je altijd zo behulpzaam bent voor anderen. Dan denk je al snel: ik ben beter dan een ander. De Heere noemt dat in de Bijbel hoogmoed of trots. En daarvan zegt Hij: Wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden. (Lukas 14:11) Hoogmoed is zonde en verdient straf! Ook in jouw leven.*
- Haman denkt snel na. Hoe kan hij ervoor zorgen dat hij zoveel mogelijk eer krijgt? In zijn hoofd rijpt een plannetje. Ja, zo moet het gaan. Dan zal het lijken of hij net zo belangrijk is als de koning zelf!
- 'Trek deze man de mantel van de koning aan, laat hem rijden op het paard van de koning en zet de koninklijke kroon op zijn hoofd. Laat één van de belangrijkste dienaren van de koning zo met deze man door de straten van de stad lopen en laat deze dienaar roepen: 'Zo zal men met iemand doen die de koning wil prijzen!''

De vernedering van Haman

- 'Haast je, Haman, en voer het plan dat je net hebt verteld uit met Mórdechai. Doe het precies zoals je het net hebt verteld!'
- WAT?! Haman trekt wit weg. Moet hij dat gaan doen? En nog wel bij die man die hij aan de galg wil laten hangen? *Zie je dat de Heere echt doet wat Hij zegt in de Bijbel? Haman verhoogde zichzelf, maar nu wordt hij vernederd. Hij wordt niet zelf geprezen, maar moet iemand anders gaan prijzen.*
- Daar loopt hij dan... telkens opnieuw klinkt door de straten van Susan: 'Zo zal men doen met iemand die de koning wil prijzen!'
- Zodra hij klaar is met de taak die de koning hem had gegeven, gaat Haman terug naar huis. Wat ging hij daar vanochtend blij en opgewekt weg. Nu komt hij er verdrietig en somber weer terug. *Als wij erop rekenen om geprezen te worden en dat niet gebeurt, zijn wij vaak teleurgesteld. Wij vinden het moeilijk om te zien dat een ander een compliment krijgt of er zelf één te geven. Maar besef dan dat je het helemaal niet zelf verdiend hebt om geprezen te worden. Alles wat jij goed kunt, heeft God jou immers gegeven. Hij verdient het dat jij Hém daarvoor dankbaar prijst.*

- Haman vertelt alles aan zijn vrouw en vrienden. Zij voorspellen dat hij het zal verliezen van Mórdechai.

De ondergang van Haman

- Haman wordt gehaald voor de maaltijd bij koningin Esther. Net als de vorige dag zitten ze met elkaar aan de maaltijd.
- De koning vraagt Esther opnieuw om haar verzoek te doen.
- Esther smeekt om behoud voor haarzelf en haar volk.
- De koning wordt boos. Wie is het die dit boze plan bedacht heeft?
- Esther steekt haar priemende vinger uit naar Haman: 'De onderdrukker en vijand is deze boze Haman.'
- Wat schrikt Haman! Hoe kan hij zich hier nog uit redden?
- De koning loopt boos de tuin in. Haman valt neer voor Esther en smeekt om zijn leven te redden.
- Als de koning weer binnenkomt, wordt zijn woede nog erger door wat hij ziet. Haman moet aan de galg gehangen worden.

Slotzin

Haman bleef trots en ging door met zijn boze plannen. En jij? Blijf jij ook trots op jezelf? Dan is het einde van Haman een waarschuwing voor jou. De Heere geeft jou deze waarschuwing, omdat Hij niet wil dat jij net als Haman zonder God sterft. Denk jij nog dat je zonder de Heere Jezus kunt? Denk je jouw schuld bij God nog zelf te kunnen betalen? Dan is jouw hart nog hoogmoedig en denk je nog veel te goed over jezelf. Vertel eerlijk aan de Heere dat je telkens zo hoogmoedig bent en vraag Hem om jou te laten zien dat je de Heere Jezus nodig hebt. Dan zal de Heere dat jou zeker geven. Dan zorgt Hij ervoor dat jouw hart niet meer hoogmoedig is, maar ootmoedig en dankbaar!

Antwoorden Bijbelstudie

Introtekst

Lees de introtekst met de kinderen (of laat één van hen de introtekst voorlezen). Bespreek met elkaar kort de vraag: Wat zou jij denken? Denken zij hetzelfde als Ruth? Prikkel hen door te vragen of zij God zouden danken voor het goede cijfer. Er is niets te klein om de Heere voor te danken! Opdracht 1 gaat verder in op dankbaarheid.

Opdracht 1

1. Mórdechai
2. Galg
3. Zonde
4. Koning
5. Beter
6. Haman
7. Paard
8. Trots

In de dikgedrukte balk ontstaat het woord 'Dankbaar'. Dankbaarheid hoort bij ootmoed, het tegenovergestelde van hoogmoed. Als je ootmoedig bent, denk je klein van jezelf en geef je juist God de eer voor wat Hij gaf. God geeft iedereen talenten, met de bedoeling dat we Hem ervoor danken en eren. Als de kinderen het moeilijk vinden om zelf talenten te bedenken, kun je hen eventueel helpen door wat voorbeelden te noemen: behulpzaamheid, goed kunnen tekenen/rekenen/schrijven/..., precies zijn, makkelijk vriendjes maken etc.

Opdracht 2

Deze opdracht is bedoeld om het juiste evenwicht te bieden tussen aan de ene kant zelfwaardering en aan de andere kant hoogmoed of trots. Een kind zou de gedachte kunnen krijgen: mag ik dan niet goed denken over mezelf? Zeker wel, gezonde zelfwaardering is heel belangrijk. Sommige mensen noemen dat echter ook 'trots': ik ben trots op... Als je wilt weten of trots een zonde is, vraag jezelf dan af of dit gevoel ertoe leidt dat jij stijgt in je eigenwaarde of dat God stijgt in Zijn waarde voor jou. Dit wordt heel mooi uitgelegd in het volgende artikel:

<https://www.refoweb.nl/vragenrubriek/14446/trots-op-mezelf-of-hoogmoed/>

Opdracht 3

a. Bij hoogmoed horen:

- Niet geloven in de Heere Jezus: blijkbaar denk je dan nog dat je zelf kunt betalen voor je zonden en dat je de Heere Jezus daar niet voor nodig hebt. De Bijbel vertelt ons echter dat in ons geen goed woont.
- Denken dat je iets beter kunt dan iemand anders.
- Een fout van een ander doorvertellen. Dit laat zien dat je zelf denkt zo'n fout niet te zullen maken en je jezelf dus beter voelt dan de ander.
- Denken dat een zonde jou niet zal overkomen. Als je beseft dat je hart een bron van zonde is en dat de satan ons voortdurend tot zondigen wil brengen, besef je ook dat je zult zondigen zodra God dat niet verhindert. Benoem eventueel ook enkele concrete zonden die in het dagelijks leven van een kind voor kunnen komen: boos worden als je je zin niet krijgt, iemand niet mee laten doen met een spelletje omdat je diegene niet zo mag, afkijken tijdens een toets, ...

Bij ootmoed horen:

- Bidden om vergeving. Je belijdt daarmee het verkeerd gedaan te hebben.
 - God danken voor jouw talenten. Blij zijn met jouw talenten mag. God gaf ze jou om Hem ervoor te danken, niet om er jezelf mee te verheffen.
 - Je zonden eerlijk vertellen aan de Heere.
 - Een ander een compliment geven. Dit laat zien dat je jezelf op dat bewuste punt niet verheft boven de ander, maar zijn talent daarin opmerkt.
- b. De kinderen worden bij deze vraag gedwongen in hun eigen hart te kijken. Bid om de Heilige Geest om hen te laten zien dat hun en ons hart voortdurend tot hoogmoed geneigd is.
- c. Hoogmoed is zo erg omdat het God berooft van Zijn eer. Wij willen er zelf vandoor gaan met de eer die God toekomt. Gods toorn rust daarom terecht op ons om de zonde van hoogmoed. Wijs de kinderen erop dat verzoening van deze zonde door het bloed van Christus nodig is, om niet net als Haman in onze hoogmoed te sterven en verloren te gaan.
- d. Alleen God kan ons een ootmoedig hart geven, dat Hem dankt voor de gaven die we van Hem kregen. Over jezelf denken dat je niets waard bent, hoort niet meer bij ootmoed. In die zin kun je ook té klein van jezelf denken. Stimuleer de kinderen om aan God te belijden dat hun hart zo snel hoogmoedig is en Hem te bidden om een ootmoedig hart dat Hem de eer geeft en niet zichzelf. Je kunt dit ook meenemen in het gebed aan het eind van de club.

Verwerking

Complimentenspel

Het complimentenspel is een groepsactiviteit waarbij de kinderen elkaar gaan omschrijven met behulp van complimenten. De kinderen bedenken complimenten voor elkaar en moeten zo raden om welke clubgenoot het gaat.

Leid het spel in door de link naar de geschiedenis van de verering van Mórdechai te benoemen. Haman wilde alleen zelf geëerd worden en gunde een ander geen eer. Dat was hoogmoed van hem. Vraag de kinderen waarom het fijn is als iemand aardig tegen ze doet en hoe zij zelf aardig zouden kunnen zijn tegen iemand anders. Ook als dat niet een vriendje of vriendinnetje is.

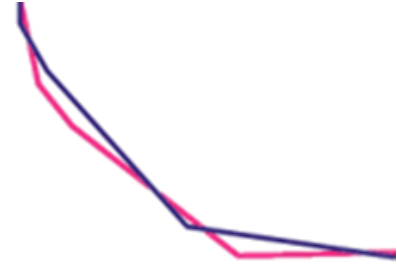
Werkwijze:

Vraag elk kind om zijn naam op een briefje te schrijven en deze op te vouwen. Verzamel vervolgens alle briefjes in een mandje en zet deze in het midden van de kring.

Laat de kinderen nu om de beurt een papiertje pakken uit het mandje en vraag de kinderen nog niet te zeggen wie er op hun papiertje staat. Wie zijn eigen papiertje met naam heeft gepakt, mag opnieuw een papiertje pakken.

Als alle kinderen een papiertje met een naam hebben gepakt kan het spel beginnen. Begin ergens in de kring door te vragen aan een kind wie er op zijn kaartje staat. Dat kind mag een aantal complimenten noemen over het genoemde kind en de groep mag raden om wie het gaat. Leg uit aan de groep dat een compliment wel bij een kind

moet passen en dat een compliment alleen een compliment is als het gemeend is. Stimuleer de kinderen zoveel mogelijk verschillende complimenten te bedenken. Zo komt iedereen in de kring aan de beurt totdat iedereen geweest is en er heel veel complimenten zijn uitgedeeld.

Sluit het spel af door de kinderen te stimuleren om de complimenten die zij gekregen hebben, als concrete dankpunten bij God te brengen. Dat bewaart voor hoogmoed.

Variatie 1:

In plaats van papiertjes met namen kan je ook vragen of een kind naar de gang gaat. De groep kan dan een aantal complimenten bedenken voor iemand en de persoon die van de gang terugkomt, moet raden om welke persoon het gaat.

Variatie 2:

Maak kaartjes met daarop complimenten. Laat ieder kind één of meerdere kaartjes uitzoeken voor het kind dat naast hem zit. Hieronder een lijst voor inspiratie. Maak minstens net zoveel kaartjes als dat er kinderen op de club zijn.

- Ik vind het knap dat jij je eigen keuzes maakt
- Ik vind het knap dat je gevoel hebt voor muziek
- Ik vind het fijn dat ik op je kan rekenen als ik je nodig heb
- Ik vind het leuk dat je zoveel plezier hebt in sport
- Ik vind het knap dat jij je inzet voor de mensen om je heen
- Ik vind het knap dat je aangeeft wat jij nodig hebt
- Ik vind het knap dat jij goed oefent om je doel te bereiken
- Ik vind dat jij goed je best doet om je te concentreren
- Ik vind het mooi om te zien hoe jij uitdagingen aangaat
- Ik vind het knap hoe jij dingen voor elkaar krijgt
- Ik vind dat je relaxed in het leven staat
- Ik vind het leuk dat je zo geniet van de kleine dingen
- Ik vind het goed dat je nieuwe dingen probeert
- Ik vind je sprankelen van enthousiasme
- Ik vind het bijzonder hoe je doorzet bij lastige momenten
- Ik vind het fijn dat je bij ons bent
- Ik vind het bijzonder om te zien hoe jij vooruit gaat
- Ik vind dat je plezier uitstraalt in de dingen die je doet
- Ik vind dat je goed naar jezelf luistert en je hart volgt
- Ik vind dat jij goed een geheim kunt bewaren
- Ik vind het knap dat je fouten durft te maken
- Ik vind dat jij een voorbeeld bent voor anderen
- Ik vind dat je zuinig bent op je spullen
- Ik vind dat je goed voor anderen zorgt
- Ik vind dat je goed kunt uitleggen
- Ik vind dat je goed kunt delen
- Ik vind het goed dat je eerlijk durft te zijn
- Ik vind het knap dat jij over je gevoelens praat
- Ik vind het fijn dat jij meehelpt aan een fijne sfeer in de groep
- Ik vind dat je goed kunt laten zien hoe jij je voelt
- Ik vind dat ik jou kan vertrouwen

Trots als een pauw

Werkwijze:

- Print de gewenste werkbladen uit: <https://gelovenisleuk.nl/43-knutselen/vaderdag/908-trots-als-een-pauw#gsc.tab=0>. Werkblad 1 en 2 zijn een voorgekleurde versie, werkblad 3 en 4 kun je zelf nog inkleuren.

- Kleur zo nodig de onderdelen in.
- Knip alles uit.
- Aan de pauw zitten links en rechts stroken en aan de onderkant lijmvlakjes. Vouw deze eerst om, naar de achterzijde.
- Vorm nu de stroken links en rechts van de pauw tot een rond geheel (een bakje) en lijm het met het lijmvlak aan elkaar vast.
- Plak nu het ronde vlak (de cirkel) eronder en zorg dat het mooi erop valt
- Knip het middenstuk van de staart aan beide zijden in tot ongeveer de tweede veer, zodat je de staart over het bakje kunt schuiven.
- Doe nu een beetje lijm tussen de staart en de achterkant van het bakje en zorg dat het mooi vast blijft zitten (kan ook met een plakbandje).
- Vul het bakje met een compliment dat je van een ander kind uit de groep krijgt (zie variatie 2 bij verwerking Complimentenspel).

Variatie:

In plaats van het papieren bakje kun je ook een bekertje op een pootje gebruiken. Print dan werkblad 4 en 5.

- Kleur alle onderdelen in.
- Knip de pauw uit en plak deze voor het bekertje.
- Knip de staart uit en zorg dat er bij het middenvlak zowel links als recht een inknip komt tot ongeveer de vijfde veer van onderaf.
- Schuif de staart over het bekertje, doe wat lijm in het midden aan de achterkant en lijm het nu tegen het bekertje aan.

Haman eert Mórdechai - Zoek de verschillen

Print het werkblad uit via

https://www.gelovenisleuk.nl/images/kinderen/knutselen/raadsels/mordechai_rondgeleid_zoek_verschillen.pdf.

Na het zoeken van de verschillen kunnen de kinderen de platen mooi inkleuren.

Verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Hoogmoed ontmaskerd

Kleur de pauw mooi in.

1=geel, 2=lichtgroen, 3=roze, 4=donkergroen, 5=lichtgrijs, 6=donkergrijs, 7=zwart,
8=donkerblauw, 9=paars, 10=middenblauw, 11=lichtblauw.

Voor welke talenten die jij hebt, dank jij God? Schrijf het op de lijntjes.

Bijbelstudie 5 Reden tot vreugde

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Esther 8

Doel

De kinderen...

1. *weten* dat Esther optrad als voorspreker voor haar volk
2. *beseffen* dat zij ook een voorspraak nodig hebben bij God, omdat ze zondaren zijn
3. *kunnen* uitleggen wat Jezus als voorspreker doet

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 32:6	Rechtvaardig volk, verheft uw blijde klanken
Psalm 33:11	Laat ons alom Zijn lof ontvouwen
Psalm 68:12	Dan moogt g'in zegepraal uw voet
Psalm 118:12	Dit is de dag, de roem der dagen
Psalm 146:1	Prijst de Heer met blijde galmen

Zangbundel	Dank u voor deze nieuwe morgen
Joh.de Heer	Tel uw zegeningen

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

DL 3/4 artikel 15	Dit artikel geeft aan dat God ons niets schuldig is en ons geen genade hoeft te bewijzen. Hij wil dat doen omdat Hij niet zonder mensen wil Zijn. Ook Zijn bescherming en bewaring van het Joodse volk laat zien dat Hij genadig is voor volk wat hem vaak niet diende.
-------------------	---

Exegese Esther 8 en 9

Esther 8

Vers 1-2

De koning wordt nu in kennis gesteld van de nicht-neef relatie van Esther en Mordechai. Daarop mag Mordechai voor de koning verschijnen. Mordechai ontvangt Hamans positie en de bijbehorende zegelring. Esther ontvangt al Hamans bezittingen en stelt die vervolgens onder toezicht van Mordechai. Het afnemen van iemands bezittingen was een straf die vaker voorkwam in het Oude Oosten.

Vers 3-4

Met deze machtswisseling zijn de problemen nog niet opgelost. De wet die Haman met toestemming van de koning heeft uitgevaardigd, is nog steeds van kracht. Esther doet daarom opnieuw haar verzoek aan de koning. Uit de manier waarop Esther de vraag stelt, blijkt nog steeds haar diepe eerbied voor de koning. Het risico is ditmaal niet zo groot als in hoofdstuk 5. Ook deze keer krijgt Esther de scepter toegereikt als teken dat de koning haar gunstig gezind is.

Vers 5-6

Esther verzoekt de koning om de wet die Haman heeft uitgeschreven te herroepen. Esther treedt daarbij op als een voorspraak voor het volk. Zij lijkt nu wel gered, maar ze kan het toch niet werkeloos aanzien dat haar volksgenoten uitgeroeid zullen worden? De koning heeft tijdens de maaltijd toch zelf beloofd dat hij haar verzoek zou inwilligen?

Vers 7-8

De koning kan aan Esthers verzoek niet voldoen. Een wet van Meden en Perzen kan niet herroepen worden (Daniël 6:9). In de dood van Haman heeft de koning echter wel zijn welwillendheid getoond. Met dezelfde welwillendheid geeft hij nu Mordechai en Esther de volledige volmacht om wetten uit te schrijven in de naam van de koning, om zo het onheil voor de Joden af te wenden.

Vers 9-10

Evenals Haman stuurt Mordechai een bericht naar alle uithoeken van het rijk. Ditmaal krijgen ook de Joden het bevel in hun eigen taal. Anders dan de boodschappers van Haman, worden de boodschappers van Mordechai op kamelen en paarden er op uit gestuurd, zodat het bericht de uithoeken van het rijk zo snel mogelijk bereiken zal.

Vers 11-14

In dit bericht krijgen de Joden het recht zich tegen hun vijanden te verdedigen. Iedereen die naar de wet van Haman de Joden probeert aan te vallen, te beroven of te doden, loopt daardoor het risico dat hij op zijn beurt door de Joden aangevallen, beroofd en gedood wordt. De wet van Haman verliest zo een groot deel van zijn aantrekkingskracht.

Vers 15-17

Deze nieuwe wet heeft een enorme impact op de stad Susan en van daaruit op het hele rijk. Mordechai, die kort hiervoor nog in zak en as rondliep, draagt nu koninklijke kledij. In de heerlijkheid van Mordechai komt de veranderde positie van het Joodse volk duidelijk tot uiting: ze zijn niet langer de verschoppelingen van de maatschappij, maar staan in het centrum van de macht.

Het verdriet van het volk is veranderd in euforische blijdschap. Zelfs veel heidenen besluiten Jood te worden, dat wil zeggen: vanaf nu gaan ze de Joodse religie aanhangen. Zelfs zij hebben gemerkt: de HEERE heeft in deze geschiedenis Zijn zorg voor Zijn volk getoond.

Esther 9

Focus

Angst en vrees wordt hoop, verlossing en grote blijdschap. God heeft alles omgekeerd.

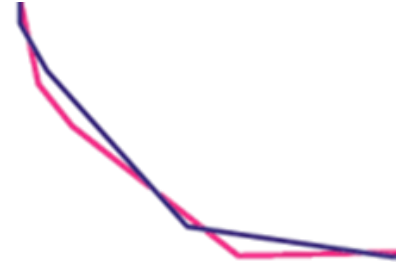
Omschrijving focus

De grote verandering voor de Joden is toe te schrijven aan Gods verbondstrouw. Ook al lezen we de naam van God niet expliciet in dit Bijbelboek, de verlossing van de Joden is Gods werk. Hij gedenkt aan Zijn verbond met Zijn volk en geeft hen grote overwinning en verandering. Er komt (weer) rust voor de Joden in Susan en omgeving.

Achtergrondinformatie

Dit hoofdstuk is van groot belang om de boodschap en de bedoeling van het hele boek Ester te kunnen begrijpen, want de auteur laat die pas hier blijken. Het basisthema in dit hoofdstuk wordt gevormd door het motief van de 'omkering' (vs. 1, 22). Enkele andere motieven zijn: het buitmaken, de rust, de vrees en de parallellen met

oudtestamentische krijgsverhalen.

Het heeft eigenlijk 3 delen: Inleiding (1-5), Strijd (6-19) en Purimfeest (20-32).

Vers 1

De verzen 1-5 bieden een gedetailleerde beschrijving van de gebeurtenissen en vormen, als afgebakend tekstdeel, een korte inleiding op de rest van dit gedeelte dat is gewijd aan de uiteindelijke overwinning van de Joden over hun vijanden en de instelling van het Purimfeest.

Het hoofdstuk zet in met grote spanning. De gevreesde dag is aangebroken, de dag waarop het grote conflict tussen Hamans edict (11 maanden geleden, 3:12) en Mordechai's tegenedict (9 maanden geleden, 8:9) beslist zal worden. De verteller overbrugt nu een periode van circa negen maanden, waarvan hij slechts aangeeft dat de 'angst voor de Joden' velen heeft bevangen (8:17). In die periode heeft men zich op de dag van de strijd kunnen voorbereiden. De auteur laat uitkomen dat de koning verantwoordelijk is voor de ontwikkelingen. Het is immers 'het woord van de koning, namelijk zijn wet' dat zal worden uitgevoerd. En dat terwijl Esther in 8:5 de verantwoordelijkheid van de koning nog probeerde te verbloemen. Het is vanwege die wet dat velen hoopten de Joden te overheersen en over hen heersen. De schrijver voert de spanning naar een hoogtepunt om deze dan te doorbreken met de verrassende mededeling 'toen werd het omgekeerd!' Dit werkwoord 'omkeren' komt regelmatig voor in de geschiedenis van de exodus uit Egypte om aan te duiden dat God de veranderingen ten gunste van Zijn volk teweegbrengt. Dit werkwoord komt terug in vers 22: God keert de droefheid om in vreugde voor de Joden.

Vers 2

De Joden verzamelen zich in hun steden (vgl. vs. 15-18) op grond van de toestemming (8:11) om hun zelfverdediging te organiseren (= de hand uitstrekken tegen...). Alle volken zijn bang, hoewel alleen de vijanden van de Joden gevaar lopen. De 'schrik voor de Joden' is op de volken gevallen, zodat zij geen stand voor hen houden. Dit houdt niet in dat de Joden zich vijandig jegens hun medeburgers gedragen, maar wijst op een onverklaarde vrees voor de Joden waardoor velen niet tegen hen willen vechten en waardoor anderen ervoor kiezen om zich bij hen aan te sluiten. De verteller gebruikt hier een uitdrukking die kenmerkend is voor de Israëlitische strijdverhalen – 'niemand kon standhouden of weerstaan' – en herinnert zo aan de hulp die God in het verleden aan zijn volk schonk. Hier legt de auteur opnieuw een verbinding met andere teksten. Bijv teksten in Jozua zoals 10:8 / 23:9.

Vers 3

De auteur vervolgt zijn inleiding met de mededeling dat de vorsten, gouverneurs, leidinggevend en hoge ambtenaren van de koning de Joden vereren. Dit woord is veelzeggend, het werd eerder gebruikt met betrekking tot Hamans verhoging (3:1 / 5:11). Hiermee wordt het thema 'omkering' en verandering weer belicht. Ze vereren de Joden vanwege de 'schrik van Mordechai' die op hen is gevallen. Mordechai is nu hun superieur! Alle hoge autoriteiten in dienst van de koning willen hem te vriend houden en staan daarom, weliswaar uit eigenbelang, aan de kant van de Joden. Hierdoor wordt de positie van de Joden versterkt, hoewel niet gezegd wordt op welke wijze deze hoge functionarissen de Joden ondersteunen. Het 'vereren' wordt divers weergegeven in verschillende vertalingen: ondersteunen / verhieven / steunen / op handen dragen.

Vers 4

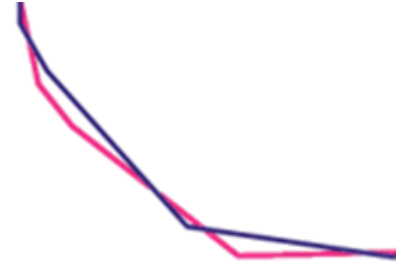
In de afgelopen negen maanden is Mordechai's aanzien sterk toegenomen. Als vizier is hij gezaghebbend in het paleis, hij geniet nu groot aanzien en men heeft ontzag voor hem. In stijl hebben deze woorden veel overeenkomsten met de beschrijving van Mozes' grootheid en status die hij verkregen heeft tegen het einde van de tien plagen in Egypte.

Mordechai: 'Een Jood' (2:5) aan het hof te Susan is daar in hoog tempo opgeklommen tot 'de man Mordechai' die steeds belangrijker en voornamer wordt. Uit al deze gebeurtenissen valt opnieuw Gods leiding af te lezen.

Vers 5

Met een samenvatting van de strijd rondt de verteller de inleiding af. De woorden die de overwinning van de Joden beschrijven (ombrengen en te gronde richten), komen ook voor in beide edicten (3:13; 8:11). Bij de strijd

houden de Joden zich echter wel aan beperkende voorwaarden: zij doden alleen vijanden, uitsluitend mannen, maar geen vrouwen of kinderen. Hoewel alle doden aan de kant van de tegenstanders van de Joden vallen, is het niet zo dat een weerloze bevolking wordt aangevallen. Het gaat bij de Joden om zelfverdediging tegenover aanvallende tegenstanders (vgl. vs. 1). Dat zij 'naar hun wil' doen, betekent in deze context dat zij van overheidswege geen belemmering tot verdediging ondervinden, maar hierin de vrije hand hebben. Het hoeft niet op onbeperkte wreedheden te wijzen. De uitdrukking komt ook voor in de beschrijving van de verovering van Kanaän.

Vers 6

Het volgende tekstdeel (vers 6-10) is een beschrijvende weergave van feiten. Uit dit verslag blijkt dat de Joden zonder enig verlies te lijden, overwinnen. Ook dit gegeven heeft oudtestamentische parallellen (Ex. 14:24-25; 2 Kr. 20), met dit verschil dat in die verslagen de overwinning wel duidelijk aan God wordt toegeschreven. Maar de parallellen vormen wel een verhulde verwijzing naar Gods uitredding in de tijd van Esther. In de burcht Susan wordt vijfhonderd man gedood. In het centrum van het rijk blijkt veel haat jegens de Joden te heersen.

Vers 7-10

Onder de doden in Susan vallen ook Hamans zonen, die een aparte vermelding krijgen (vs. 7-9). Een duidelijke omkering wat betreft Hamans trotse woorden over zijn rijkdom, positie en vele zonen (5:11). Deze zonen van Haman, 'de verdrukker van de Joden', moeten hier gezien worden als actieve vijanden en belagers van de Joden. Door hen te doden, voorkomt men dat zij zullen trachten hun vader te wreken en zijn positie aan het hof zullen claimen.

De Joden slaan hun hand niet aan de buit. De auteur legt er door herhaling (vs. 15-16) duidelijke nadruk op. Hij acht dit belangrijk omdat in het edict wel toestemming is gegeven om buit te maken (8:11). Het gaat de Joden er echter niet om rijk te worden, maar om lijfsbehoud.

Vers 11-12

De tijdsaanduiding opent een nieuwe scène. Nog eenmaal laat de verteller een gesprek tussen de koning en Esther horen. Het aantal doden in de vesting Susan is de koning bekend geworden. Hoe zal hij op dit bericht reageren? Zal zijn woede weer opvlammen (vgl. Est. 1:12; 7:7-10)? Zijn reactie hierop tegenover Ester lijkt te getuigen van gevoelloosheid. Is hier sprake van gebrek aan inzicht in de gevolgen van dit grote verlies? Of beseft hij dat er veel meer doden zouden zijn gevallen als Hamans edict was gehandhaafd? De Joden zijn immers ook burgers van zijn rijk en krachten die hem kunnen dienen. Klinkt in zijn woorden ook een vorm van verwondering of zelfs bewondering voor de Joden door? Het speelt zich allemaal af rond zijn paleis ... Uitgaande van het bericht over 510 doden vraagt hij zich af wat de Joden in zijn provincies zullen hebben gedaan. Hieraan verbindt hij een dubbele vraag naar Esters wens en verzoek met de eveneens dubbele belofte dat het haar zal worden gegeven en gedaan (vgl. Est. 5:3, 6; 7:2). Welke welwillende gedachten of juist harde berekening schuilt achter dit koninklijke aanbod?

Vers 13-15

Esther lijkt haar tweevoudige antwoord al doordacht te hebben. Ditmaal laat zij de koninklijke beleefdheidsvormen achterwege en volstaat met de korte formule 'indien het de koning goed lijkt'. Zij vraagt een tweede verdedigingsdag en om de lichamen van Hamans zonen aan de galg te hangen. Zij wil dat hun dode lichamen publiekelijk te schande worden gemaakt. Deze gewoonte is bekend in deze tijd en dient om vijandige leiders te vernederen. Hierdoor zal de 'vrees voor de Joden' intenser worden. Esthers verzoek om de Joden in Susan ook de volgende dag toestemming tot zelfverdediging te geven, houdt in dat er nog meer vijanden van de Joden waren in Susan. Het gaat niet om een aanval van de Joden zelf. Bovendien geldt de tweede verdedigingsdag alleen in Susan en niet in de provincies.

Ahasveros stemt met Esthers tweevoudige verzoek in. Hij laat Hamans zonen ophangen en vaardigt een wet uit in Susan betreffende de Joodse zelfverdediging de volgende dag.

Op de 14e Adar verzamelen de Joden zich weer om hun zelfverdediging te organiseren en zijn er nog eens driehonderd man die hun aanval met de dood moeten bekopen. Opnieuw benadrukt de verteller dat de Joden niets van de buit nemen.

Vers 16-17

Nu wordt het verloop over de 13e Adar in de provincies vermeld. Chronologisch hoort deze tekst dus niet na vers 15, maar na vers 4 en 5. Ook buiten Susan zijn de Joden bijeengekomen om zichzelf tegen hun aanvallers te verdedigen. Zo vallen er 75.000 doden onder de vijanden van de Joden. Ook hier gaat het om zelfverdediging van de Joden die zich hierbij van plundering onthouden. De auteur vermeldt dat de Joden strijden voor hun leven en om rust van hun tegenstanders te verkrijgen. Na de strijd op de 13e Adar genieten de Joden op de 14e Adar rust. Dit begrip 'rust' krijgt een belangrijke plaats in het verdere verloop van het verhaal. Haman gunde de Joden geen rust, maar nu vieren zij uitbundig het feest van hun verkregen rust. (Het verschil met de verkregen rust na de verovering in Kanaän - hetzelfde woord - is dat in het boek Esther God niet expliciet genoemd wordt als de Bron van de verkregen rust.) De dag van rust wordt een viering met een feestmaaltijd en vreugde (vgl. 8:16-17).

Vers 18-19

De Joden te Susan, die twee dagen moeten strijden, kunnen pas op de 15e Adar rusten. Ook zij maken van deze rustdag een groot feest met maaltijden en blijdschap. Belangrijk is te zien dat de Joden niet hun overwinning over de verslagen vijanden vieren, maar hun felbegeerde rust! Het rustmotief staat centraal in het verhaal, zoals dat ook het geval is in de oorlogsverhalen van Israël. Met dit motief verwijst de verteller – zonder Hem te noemen – door verhulling naar God die rust en uitredding aan de zijnen schenkt.

De Joden buiten de vesting Susan vieren hun rustdag al op de 14e Adar (vs. 19). Het eerste deel van dit vers is taalkundig lastig, maar het is wel duidelijk dat de verteller hier doelt op de verschillende woonsituaties van de Joden, in Susan en daarbuiten. Bij de vreugdevolle viering hoort de uitwisseling van geschenken in de vorm van 'delen' (porties) voedsel, waarbij mogelijk ook gedacht moet worden aan de behoeftigen die van voedsel voor hun feestmaal worden voorzien (vgl. vs. 22 en Neh. 8:11).

De verteller heeft in dit gehele eerste deel van het hoofdstuk – zonder God te noemen – versluierd laten zien hoe de overwinning door de Joden niet in eigen kracht is behaald, maar dat zij hierin Gods beschermende en sterkende Hand moeten ontdekken. Wat als einde van de Joden bedoeld was, werd hun overwinning. 'Onze ziel is als een vogel ontkomen ... onze hulp is in de naam van de HERE' (Ps. 124:7-8).

Vers 20-32

Deel 3: Instelling van het Purimfeest (9:20-32)

Dit deel omvat de geschiedenis van Mordechai's brieven aan de Joden (vs. 20-28), gevolgd door de vermelding van Esthers bevestiging hiervan (vs. 29-32). Het Purimfeest moet dienen als permanente herdenking van de redding van de Joden uit hun noodsituatie. De naam van dit feest wordt gevormd door het meervoud van het woord 'pur' = lot dat door Haman werd geworpen (3:7; vgl. Est. 9:24). Zo herinnert zelfs de naam van het Purimfeest aan de 'grote wending'.

Vers 20-22

In dit gedeelte worden de data van de jaarlijkse viering van deze uitredding vastgelegd, zodat toekomstige generaties dit niet zullen vergeten. Alle gebeurtenissen rond de zelfverdediging van de Joden worden door Mordechai opgetekend en hij zendt brieven naar de Joden in Ahasveros' rijk, veraf en dichtbij. De bedoeling hiervan is te bepalen dat de Joden elk jaar de 14e en 15e Adar zullen onderhouden als feestdag. Deze dag wordt bevestigd en is vooral bedoeld om te gedenken dat zij als Joden rust verkregen van hun vijanden. Mordechai's schrijven bevat een compacte beschrijving van de gebeurtenissen die tot de instelling van het Purimfeest hebben geleid: rust van vijanden, verdriet en klagen keerden om in een blij feest. Bij het rustthema staat hier ook het motief van de wending centraal, in de maand waarin het 'werd veranderd voor hen'. De omkering is volkomen: verdriet wordt vreugde, en treuren en rouw worden viering. Mordechai gebruikt dezelfde beelden en uitdrukkingen als waarmee de profeten de omkering van rouw in vreugde beschrijven (bijv. Jes. 35:10 / 51:11 / Jer. 31:13 / ...). Hiermee plaatst hij deze gebeurtenissen in het kader van Gods verbondstrouw, waardoor de Joodse gemeenschap na de ballingschap kan ontdekken dat God hen ook in de Diaspora opzoekt met zegeningen. De verteller vermeldt opnieuw dat de viering incompleet is zonder een feestmaaltijd en het uitwisselen van lekkernijen en speciale 'porties', waarbij hij nu wijst op de verplichting hierbij zorg te dragen voor de armen (vgl. vs. 19).

Vers 23

De Joden aanvaardden de verplichting om jaarlijks de Purimviering in acht te nemen. Hiermee krijgt het zo spontaan tot stand gekomen feest 'dat zij waren begonnen te vieren' (vs. 18-19) een officiële status.

Vers 24-25

In deze verzen wordt de herkomst van de naam van het Purim uitgelegd, waarbij een deel van de geschiedenis herhaald wordt. Het biedt een samenvatting van Hamans genocideplan tegen de Joden, waarbij vermeld wordt hoe de 'meest gunstige' dag hiervoor werd bepaald, namelijk door het pur, het lot te werpen. Het was in Assyrië gebruikelijk om het lot te werpen voor waarzeggerij of om eigendommen te verdelen.

Haman wordt hier de 'tegenstander van alle Joden genoemd' die bedacht had hen te verschrikken en geheel uit te roeien. De auteur vermeldt dat Hamans boosaardige bedenksels, beraamd tegen de Joden, echter op zijn eigen hoofd zijn neergekomen en hoe hij en zijn zonen eindigden aan de galg. Hij wijst erop dat het genocideplan Ahasveros bekend werd en dat de koning gebod dit door brieven tegen te gaan, waarmee bedoeld wordt op Mórdechai's tegenedict. De koning wordt hier zeer positief beschreven. Dat hij niet bij machte was Hamans plan tegen te houden wordt niet vermeldt. De verteller weidt niet uit over de manier waarop Hamans plan de koning bereikte, maar volstaat met de onduidelijke mededeling 'toen zij voor de koning kwam'. Dat Ester het plan van een tegenedict aan Ahasveros voorstelde, komt hier niet naar voren. De aandacht is nu gericht op Mórdechai's optreden inzake de instelling van het Purimfeest.

Vers 26-28

Dit feest wordt genoemd naar het lot ('pur') dat de vijand wierp. De Joden vieren dan de rust, opluchting en vreugde vanwege hun uitredding. Om die reden neemt men graag de verplichting op zich dit feest overal, jaarlijks gedurende twee dagen te vieren overeenkomstig de gestelde bepalingen. Ook hun nakomelingen en allen die zich bij hen zullen aansluiten, zijn tot deze viering verplicht. Uitdrukkelijk wordt herhaald dat de Purimviering door alle Joden, waar zij zich ook bevinden, door alle familieleden en door alle generaties onderhouden moet worden, zonder dat men hiervan zal afwijken. Deze strikte naleving is bedoeld om de herinnering aan de wonderlijke uitredding van de ondergang levend te houden in alle geslachten.

Vers 29

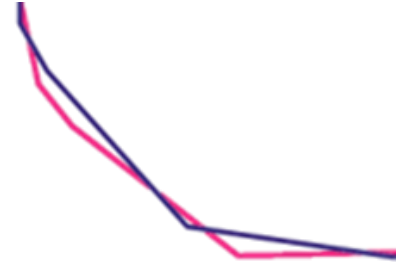
Ester, voor het laatst genoemd in vers 13, heeft een leidende rol in deze slotscène. Enigszins onverwacht neemt de verteller nog eenmaal de draad van het verhaal op met de mededeling over een tweede brief inzake Purim, ditmaal geschreven door Ester, als bevestiging van Mordechai's brief. De strekking van dit vers is niet helemaal duidelijk, maar geeft wel aan dat Esthers brief bedoeld is om de Purimviering, zoals bepaald in Mordechai's eerste document, met alle gezag als volledig wettig te erkennen. Purim wordt nu officieel gesteund door Ester, Mordechai en de Perzische wetgeving. Opvallend is hier dat Ester genoemd wordt bij haar familienaam, dochter van Abichai, en dat Mordechai weer als 'de Jood' wordt aangeduid. Is dit bedoeld om de positie van de Joden te onderstrepen?

Esthers brief wordt getypeerd door 'woorden van vrede en trouw/zekerheid'. Klinkt in deze uitdrukking Zach. 8:19 door? Deze profetie staat in een context waarin verandering plaatsvindt van vasten en rouwen in vreugdevolle feestdagen. Dat is waarnaar de Joden overal verlangen en dat is nu juist ook het kenmerkende van de Purimviering. Dat kan betekenen dat de auteur in de gebeurtenissen die hij beschrijft, de vervulling van Bijbelse profetieën ziet. Mordechai en Ester nemen de verplichtingen van de Purimviering op zich, ook betreffende hun nakomelingen. Hierbij komt nu echter ook de vermelding van het vasten en klagen, waarmee de auteur een verbinding legt met Mordechai's vasten en geklaag en het publieke vasten in Susan ten gunste van Ester. Met het hier gebruikte werkwoord voor 'klagen' verwijst de verteller indirect naar het gebed dat in nood tot God wordt gericht (vgl. Neh. 9:4,28).

De verteller eindigt met de vermelding dat Esters gebod de bepalingen inzake Purim bevestigt. Als officiële en publieke verklaring worden de woorden van Ester opgetekend in het boek. Hiermee hebben Mordechai's bepalingen koninklijke erkenning en kracht verkregen. Een met uitroeiing bedreigd volk mag nu het feest van zijn behoud vieren!

De verteller heeft de geschiedenis geschreven van de grote omkering waardoor Gods volk werd behouden. Het is een verhaal van wanhoop en benauwdheid die door bijzonder ingrijpen voor de Joden werd tot hoop, blijdschap

en verlossing. Hierin is Gods hand merkbaar. God verschaft uitredding 'uit een andere plaats'. 'U Here, bent mijn toevlucht ...' (Ps. 91:9).

Het Purimfeest heeft een vaste plaats gekregen bij het Joodse volk. In 2 Makk. 15:36 wordt er al naar verwezen.

Nu

Op het Purimfeest anno nu, wordt het verhaal uit Esther luid voorgelezen. Elke keer als de naam Haman klinkt, wordt er gejoeld en maken kinderen lawaai met hun 'hamansratelaars'. Er worden Hamansoren (driehoekige koekjes) gegeten. Zo wordt Haman na zijn dood elk jaar weer vernederd.

Het is de vraag of dit feest nog lijkt op het eerste Purimfeest. Want daar lezen we niet over wraak of vernedering, maar van een vreugde bij het gedenken van de verkregen rust.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat Jezus ons oordeel wil dragen
- Belijden dat wij zondaren zijn die genade nodig hebben
- Bidden om vergeving van de zonden en de vrede en dankbaarheid in ons hart

Intro voorafgaand aan Bijbelstudie of vertelling

- Neem wat afbeeldingen mee van mensen die in een rechtbank werken (rechter/advocaat/jurist) en bespreek met elkaar wat zij doen.
- Laat een kort filmfragment zien over een uitspraak van een rechter.
- Bespreek wat er gebeurt als je thuis niet luistert naar je vader of moeder. (Krijgen van straf) Zou wel gek zijn als jij ongehoorzaam bent en dat je broertje of zusje straf krijgt. Leg dan **aan het einde van het verhaal** de link naar Jezus die de straf wil dragen in plaats van ons.

Vertelschets

Beginzin

Vertel een kort introductieverhaal over een persoon die voor de rechter moet komen. (Rechtvaardige koning die recht handhaafde in zijn rijk. Zijn moeder beging een overtreding. Koning keuze: recht handhaven of niet. Uitspraak van straf: geselslagen. Dan gaat hij voor zijn oude moeder staan en draagt de straf in plaats van haar.) Mordechai is de nieuwe knecht van de koning in plaats van Haman.

Esther weer bij de koning

- Daar gaat Esther weer naar de koning.
- Valt voor hem op de grond, huilt en vraagt om de wet van Haman te herroepen.
- Smeekt voor het leven van haar volk. *Esther pleit voor het leven van haar volk. Jezus doet dat nu ook nog. In de hemel pleit Hij voor het leven van de mensen.*
- Gouden scepter toegereikt. Wet van Haman kan niet herroepen worden.
- Nieuwe wet: Joden mogen zich tegen hun vijanden verdedigen. Wet werd uitgeschreven in de maand Nisan (mei/juni).
- Boodschappers door hele rijk van Ahasveros. Het kostte ongeveer één jaar om alle wetten overal te vertellen.
- Grote blijdschap bij de Joden in het land. *Wat een blijdschap! Joden mochten gedood worden, maar nu mogen ze zich verdedigen en kunnen ze blijven leven. Zo is het nu ook. Door jouw zonden moet je de dood sterven en God moet jouw zonden ook straffen. Maar doordat Jezus is gestorven kan Hij de straf van God voor jouw zonden dragen. Als je in Hem gelooft, een hart hebt wat Hem liefheeft, hoeft je zelf de straf van God niet te dragen, dat heeft Hij voor jou gedaan. Net zoals de koning die de straf droeg in plaats van zijn oude moeder.*

12e en 13e van de maand Adar

- 13e dag van de maand Adar nadert. (feb / maart jaar erop)
- 12e dag verzamelen de Joden zich om zich tegen hun vijanden te verdedigen.

- Vijanden worden verpletterend verslagen. Ook de zonen van Haman worden gedood. Joden verdedigen zich alleen, roven geen buit.
- Bericht bij koning over de verslagen vijanden.
- Esther pleit voor ophangen van de zonen van Haman en extra dag ter verdediging in de burcht Susan.
- Koning staat het toe.
- Mordechai en Esther stellen het Purimfeest in (pur betekent lot); wordt gehouden op 13e en 14e dag van de maand Adar.
- Feest van dankbaarheid. Eten met elkaar en elkaar cadeaus geven en voedsel aan de armen. Purimfeest is feest van dankbaarheid. Er is een omkering gekomen, het oordeel is afgewend. *Dat is nu ook zo. Als je beseft dat Jezus jouw straf op de zonde wil dragen en jou wil vrijspreken, word je de Heere dankbaar voor Zijn genade. Dan is er in jouw hart ook vrede en blijdschap, net zoals bij de Joden. Dat wordt zichtbaar in je leven, je gaat anderen helpen en vertellen over wie de Heere Jezus is.*

Slotzin

Kom terug op het begin van het verhaal en bespreek met elkaar of de koning straf verdiend had. Wie dan wel? Wat deed de koning? Hoe zit dat met Jezus? Wat doet Hij (in plaats van ons)?

Antwoorden Bijbelstudie

Idee vooraf

Het is ook mogelijk om een gedeelte van hoofdstuk 8 te lezen. Lees dan met elkaar vers 3-8 of vers 14-17 van Esther 8 en vertel de rest mondeling.

Opdracht 1

- Advocaat.
- Vrijspraak (of strafvermindering) voor de verdachte.
- Jezus.
- Hij leed en stierf aan het kruis en kan nu bij de Vader pleiten om vergeving van jouw zonden.
- Eigen antwoord.

Opdracht 2

- Het lot werpen.
- 13e van de maand Adar.
- Urim en Thummim.
- Urim en Thummim zijn twee stenen die in het OT gebruikt werden om een antwoord van God te ontvangen. Het was het enige toegestane, wettelijke middel om dat te doen naast het spreken van God tot Zijn volk. De Urim en Thummim werden gebruikt bij Achan en later ook bij Saul en Jonathan (1 Sam 14:41-42). Het is niet waarschijnlijk dat deze stenen ook in deze geschiedenis zijn gebruikt, dat zijn waarschijnlijk heidense gebruiken geweest om het lot te bepalen.

Opdracht 3

Uitkomst rebus: Wij hebben een voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige (1 Joh 2:2).

Bespreek met elkaar deze tekst.

Bijvoorbeeld door deze vragen:

- Wie weet nog wat Jezus doet?
- Is Jezus ook jouw Voorspreker?
- Hoe weet je dat?
- Enz. enz

Verwerking

Schrijf een kaart aan een gemeentelid

Nodig:

- Kaarten
- Pennen
- Eventueel adressen

Werkwijze:

Schrijf met elkaar een bemoedigende kaart naar een gemeentelid die het moeilijk heeft of kies iemand uit de gemeente om een kaartje aan te schrijven. Bijvoorbeeld de ouderen.

Organiseer een high tea met jullie club

Nodig:

- Hapjes
- Drinken
- Bordjes
- Bekers
- Bestek

Werkwijze:

- Maak met elkaar een lijst wie wat meeneemt.
- Dek de tafel leuk met een mooi tafelkleed, bordjes en bekens.
- Stal het eten leuk uit en geniet ervan met elkaar.
- Bespreek ondertussen het Purimfeest en leg de link naar het Bijbelverhaal.

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Bespreek met elkaar mondeling vraag 1 uit de Bijbelstudie en laat ze daarna de kleurplaat kleuren.

Reden tot vreugde

Kleur de kleurplaat mooi in.

